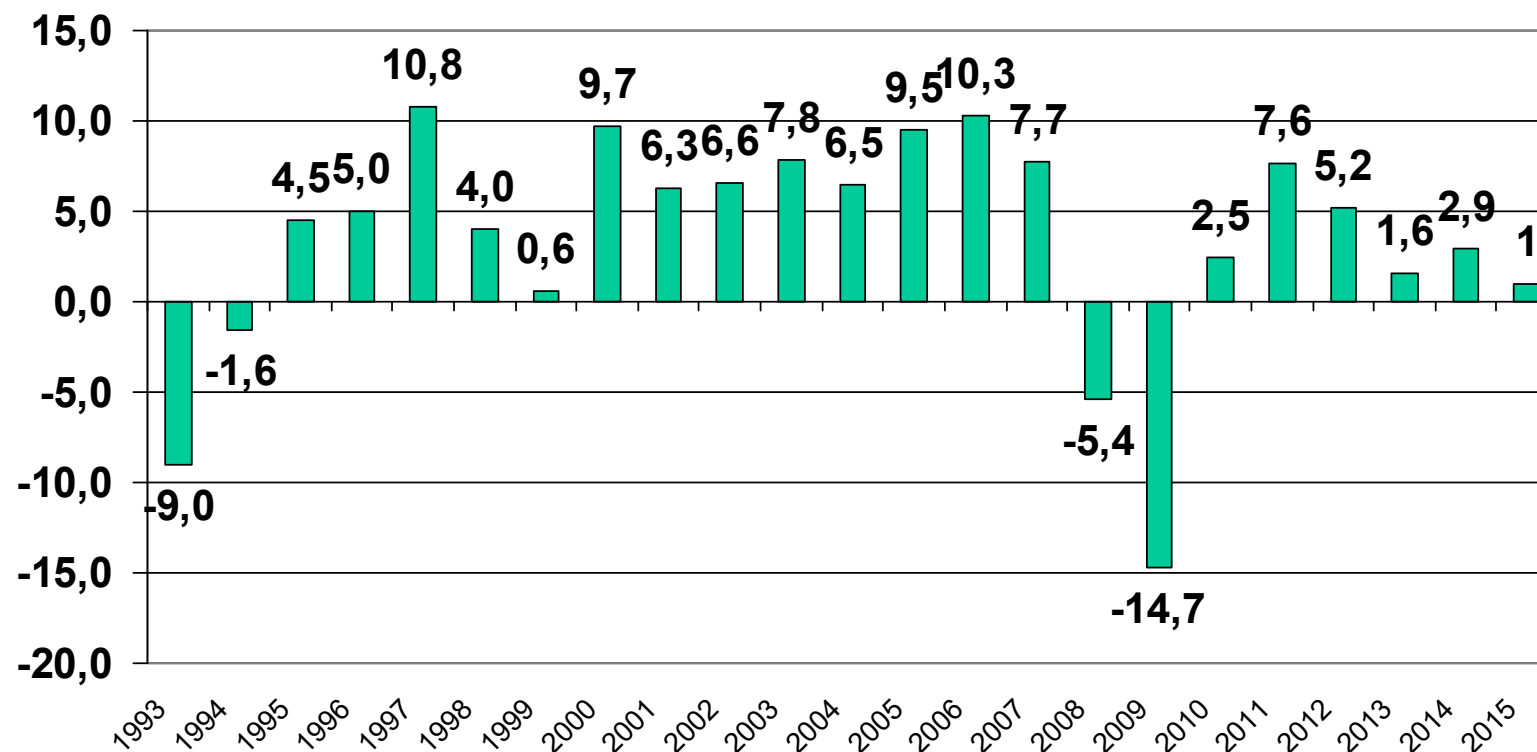

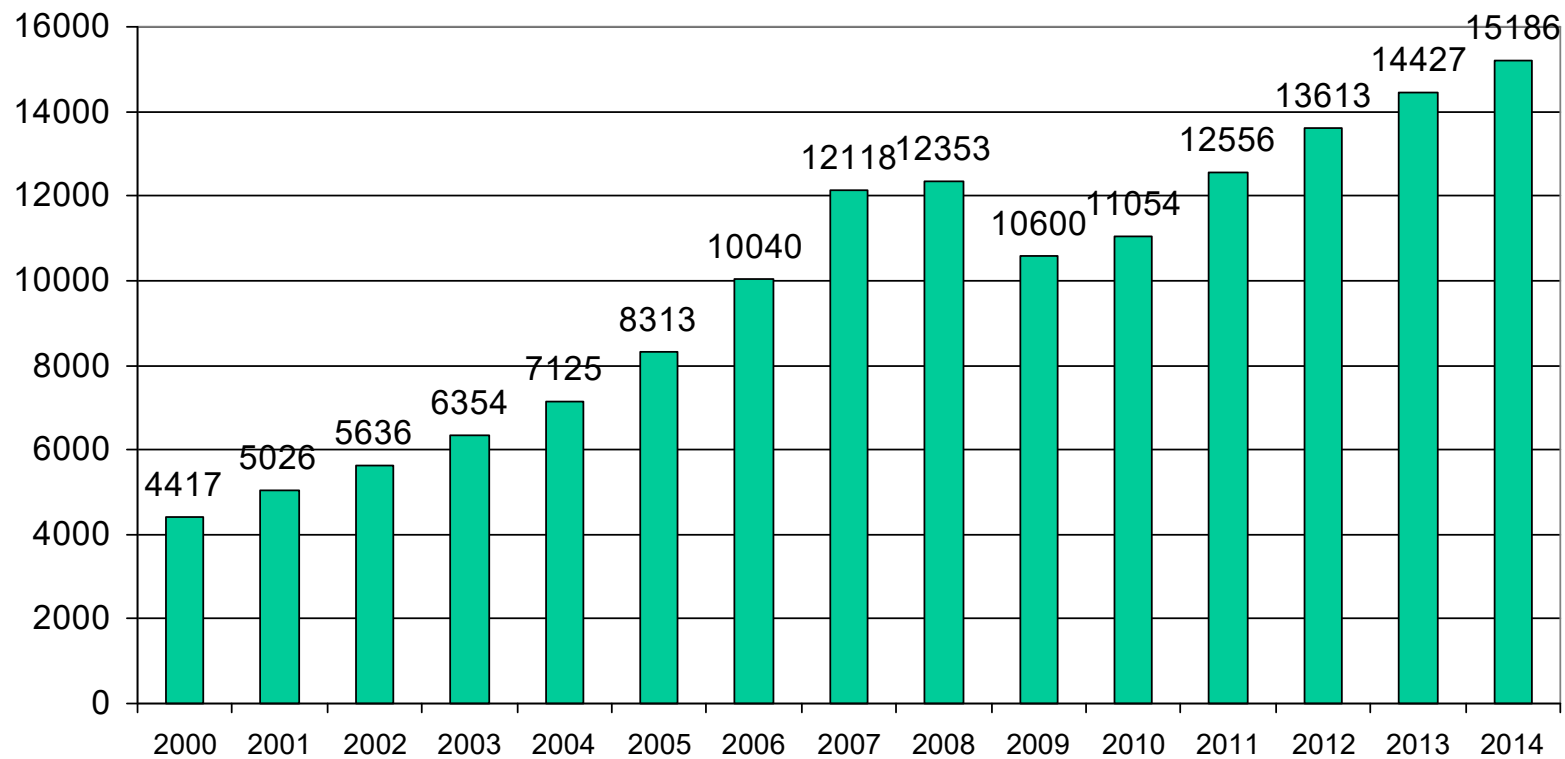
Eesti maailmamajanduse tõmbetuultes

Marje Josing
Veebruar 2016

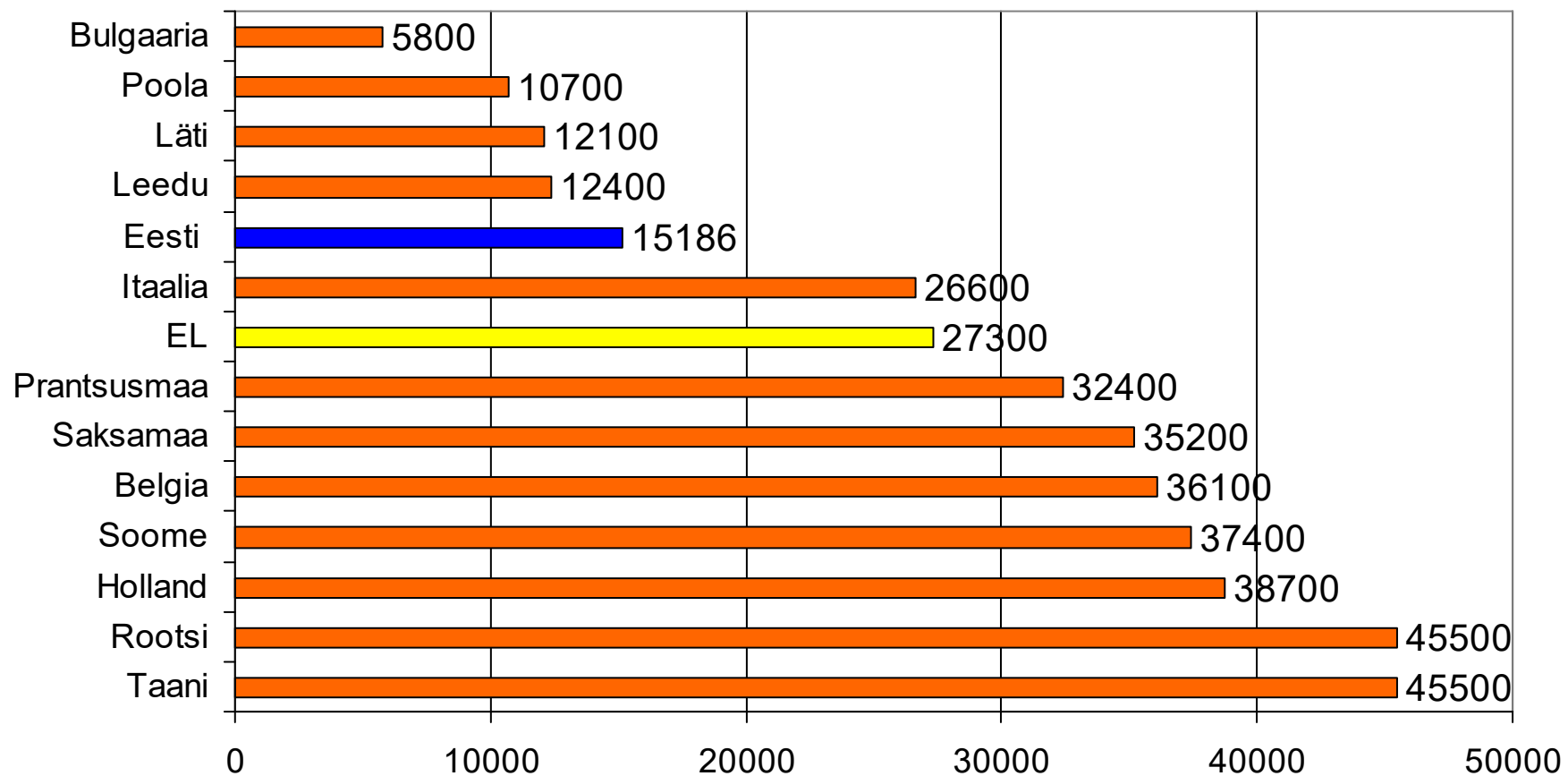
SKP (kasv võrreldes eelmise aastaga,%)

SKP (eurot ühe elaniku kohta)

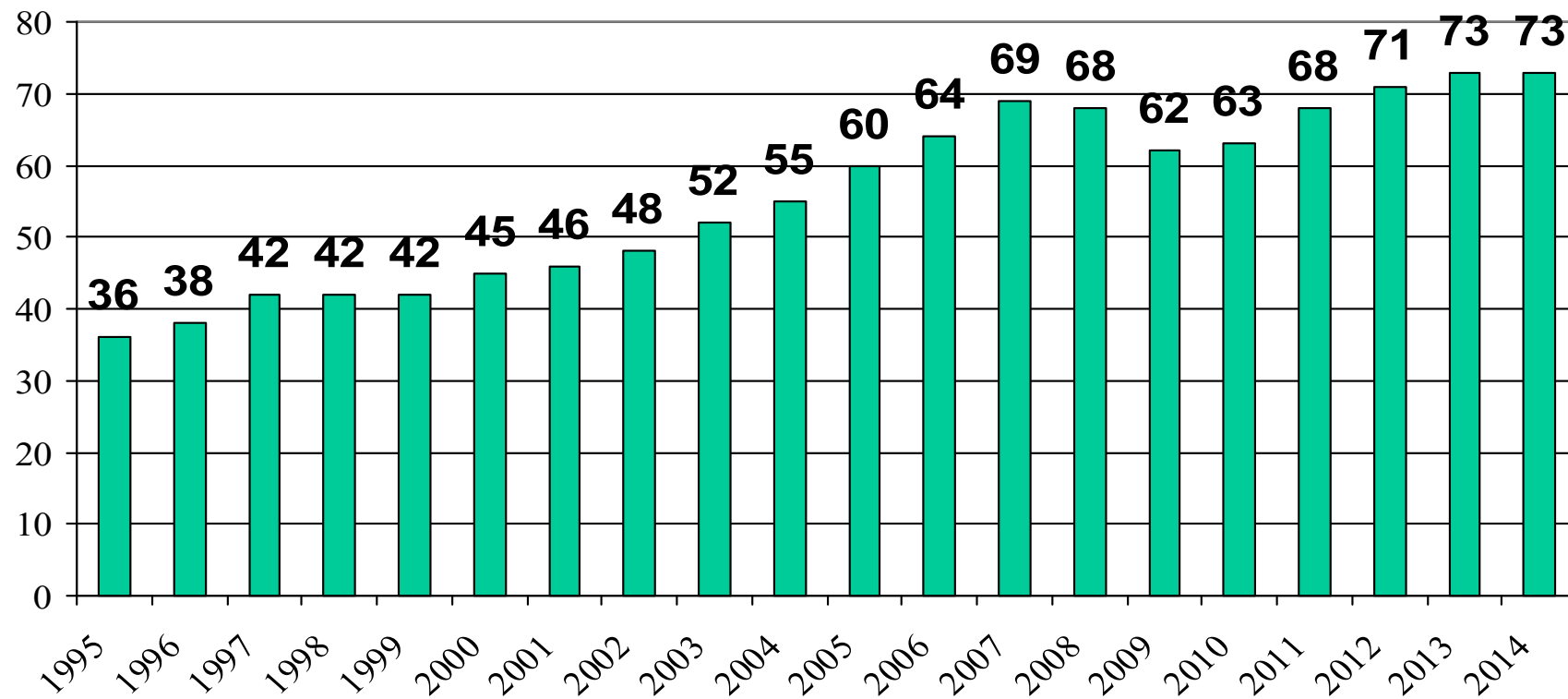

SKP elaniku kohta (2014, €)

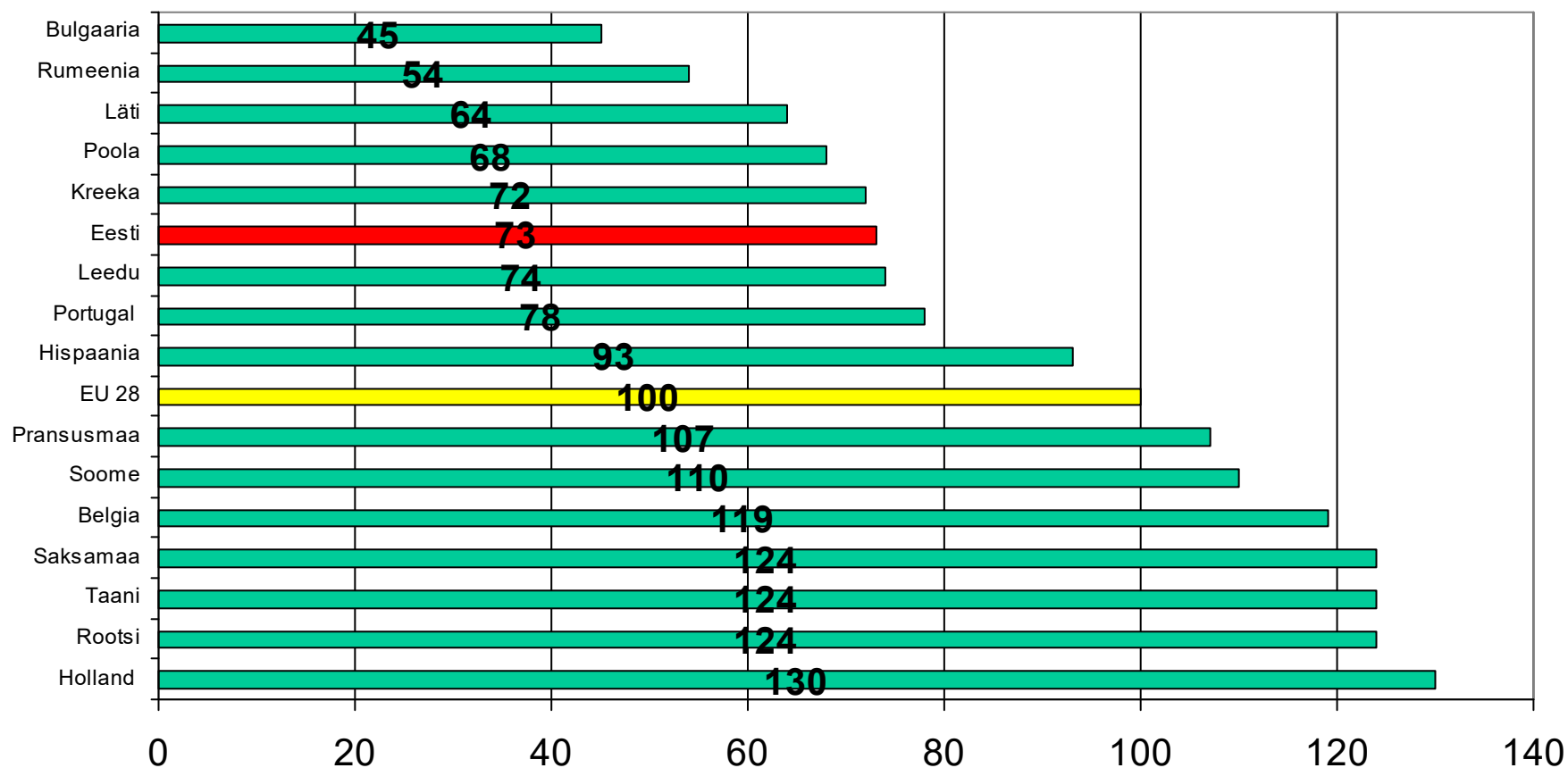

Eurostat

SKP (PPP) (EU 28=100)

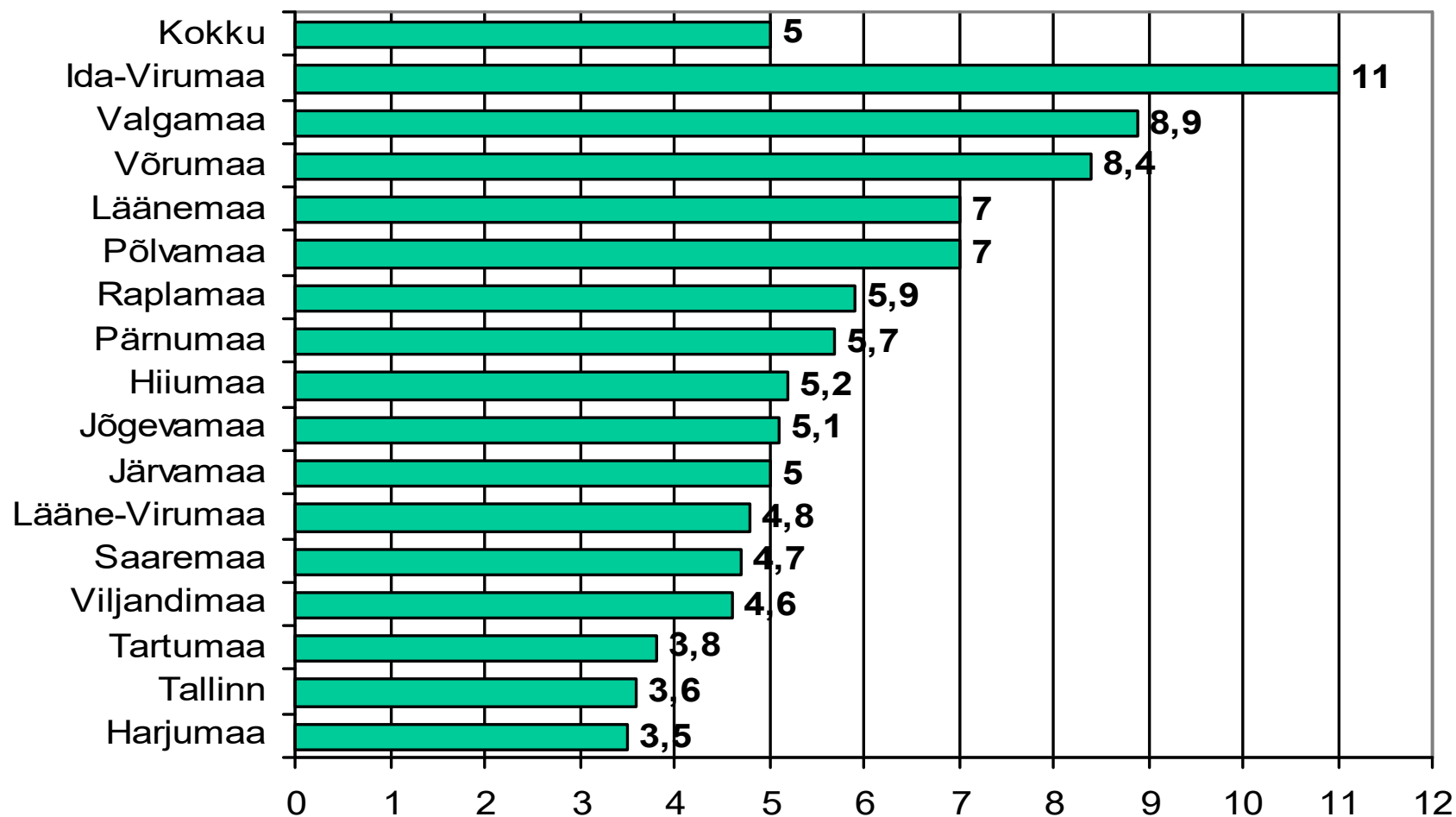
SKP elaniku kohta (2014, PPP, EU 28=100)

Allikas: Eurostat

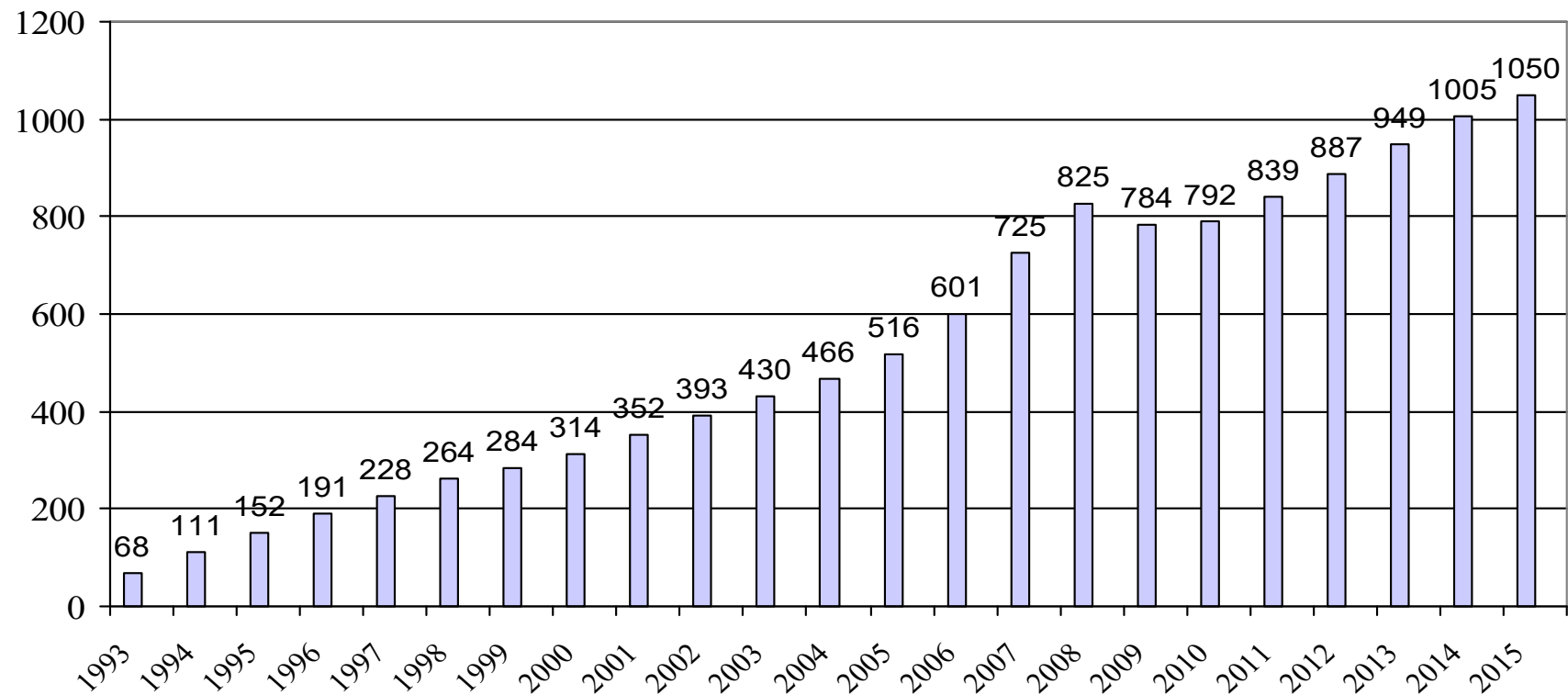
Töötus

(registreeritud töötud, % tööealistest elanikest, 31.01.2016)

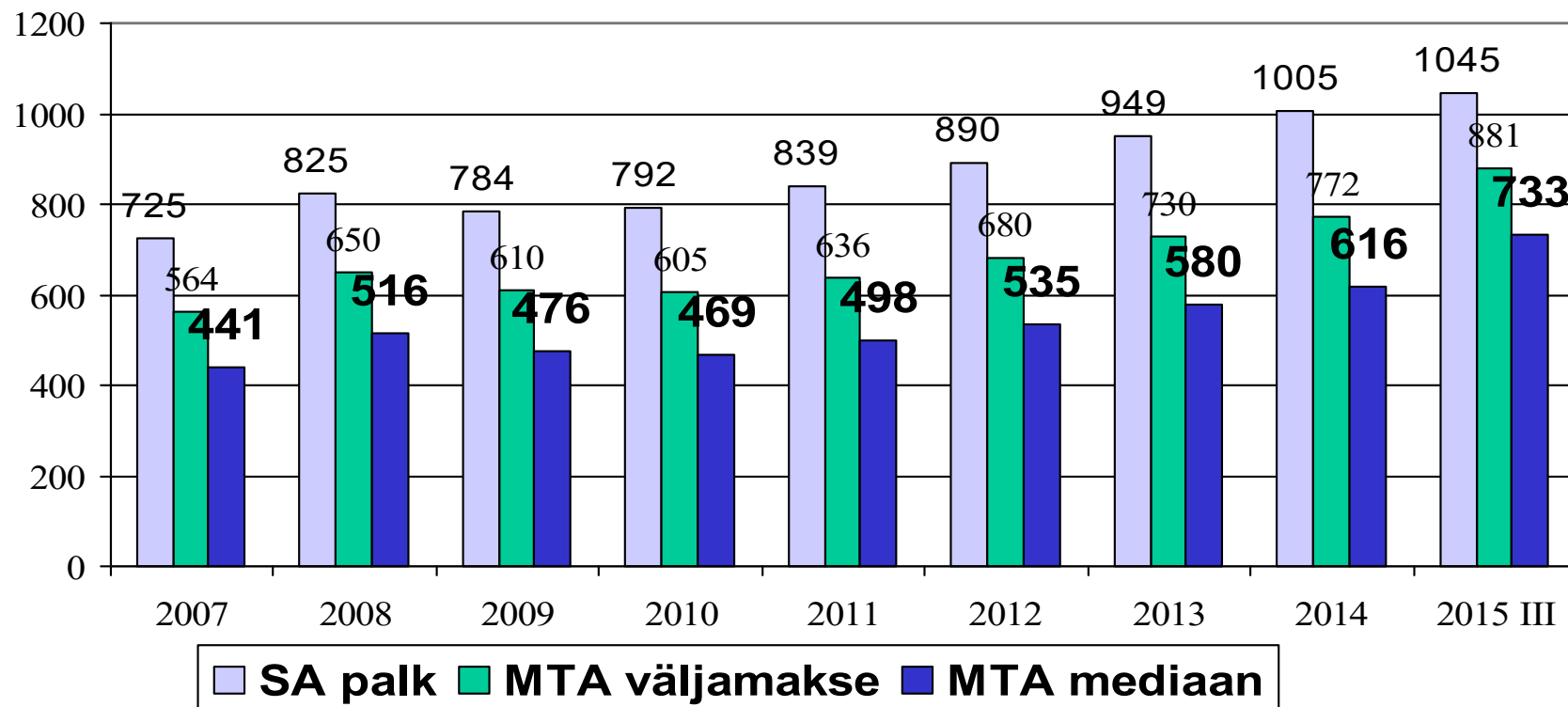

Töötukassa andmetel

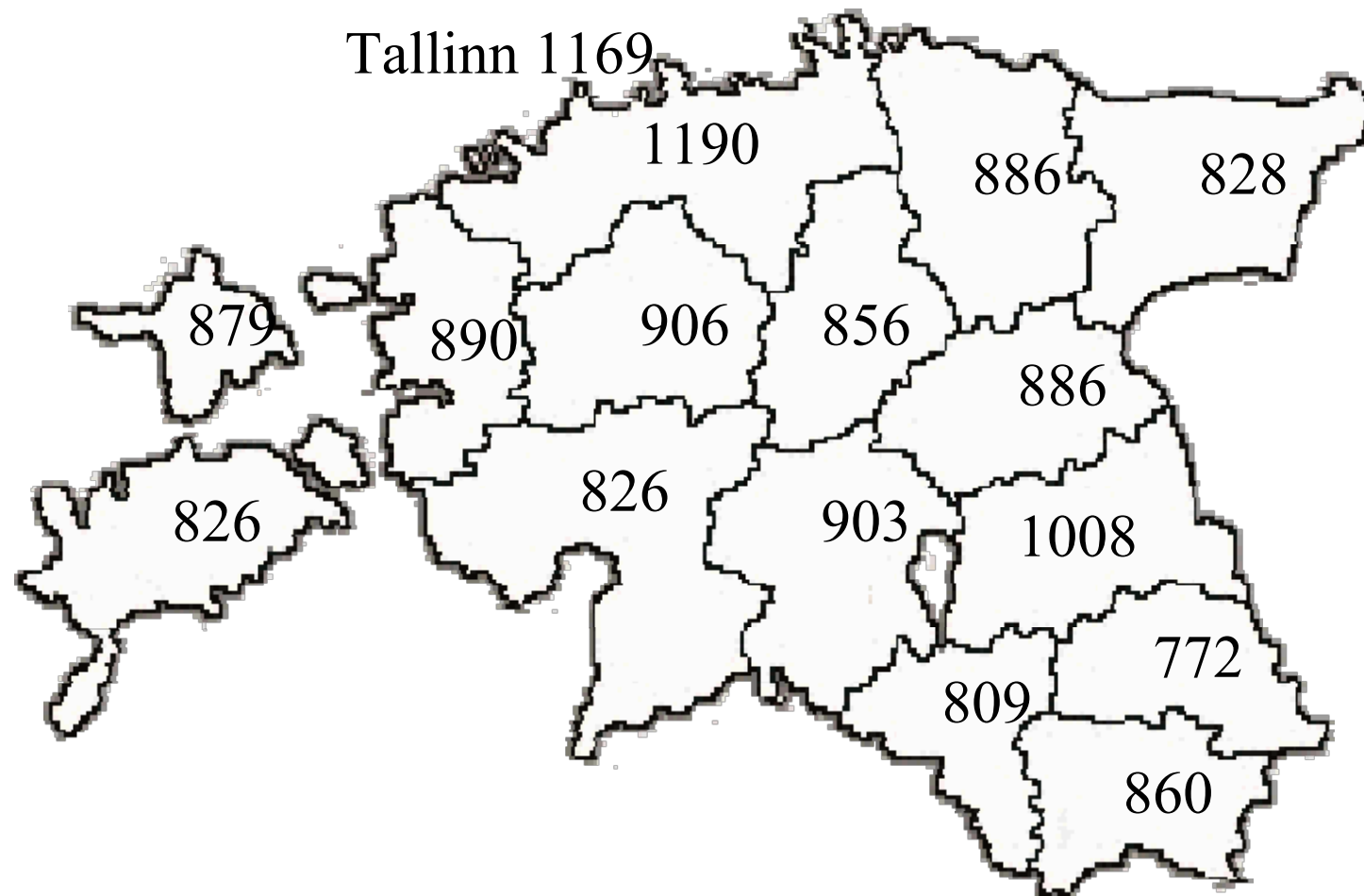
Keskmine palk (bruto, € kuus)

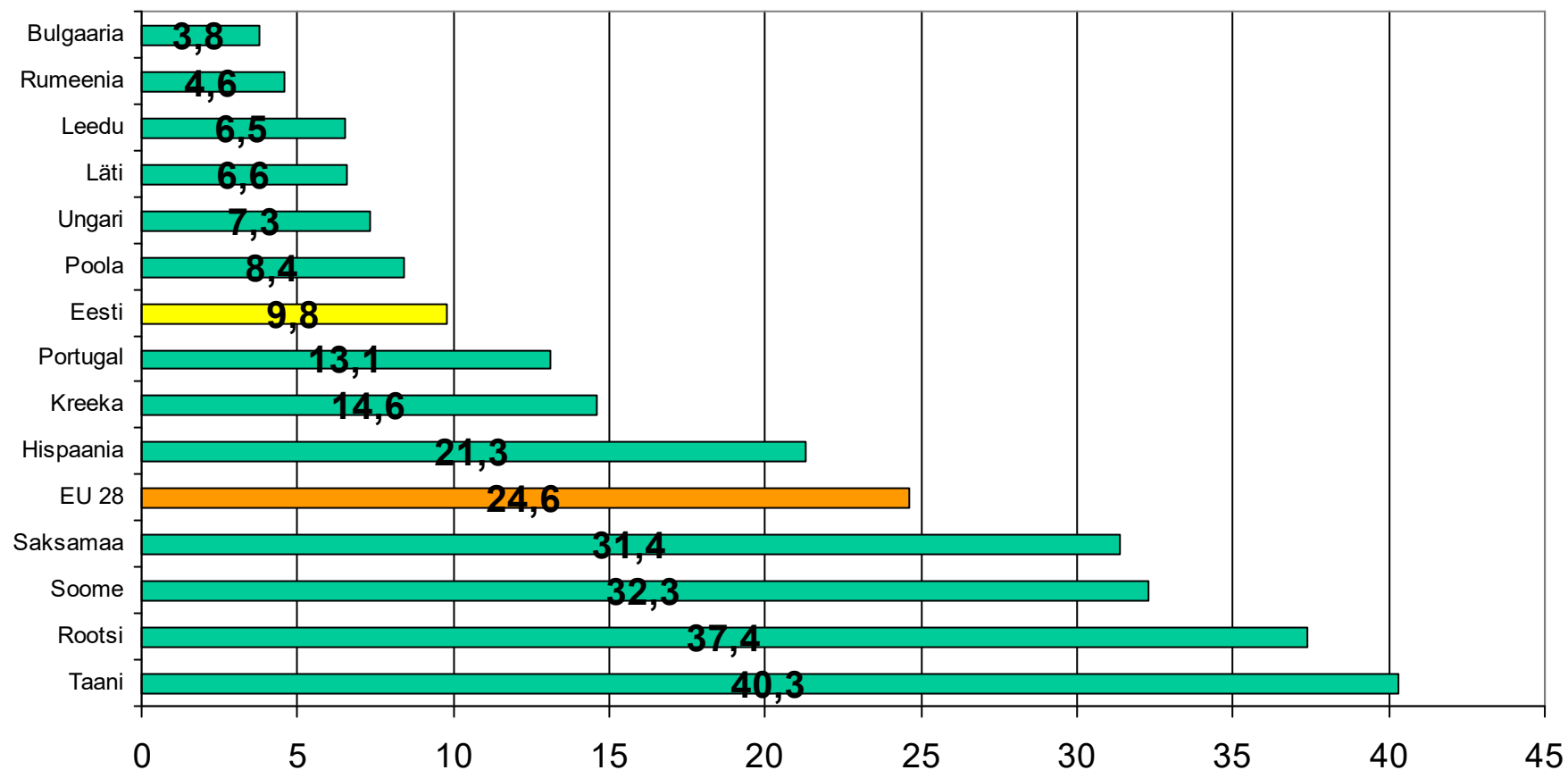
Keskmine palk, keskmine väljamakse, mediaanväljamakse (€ kuus)

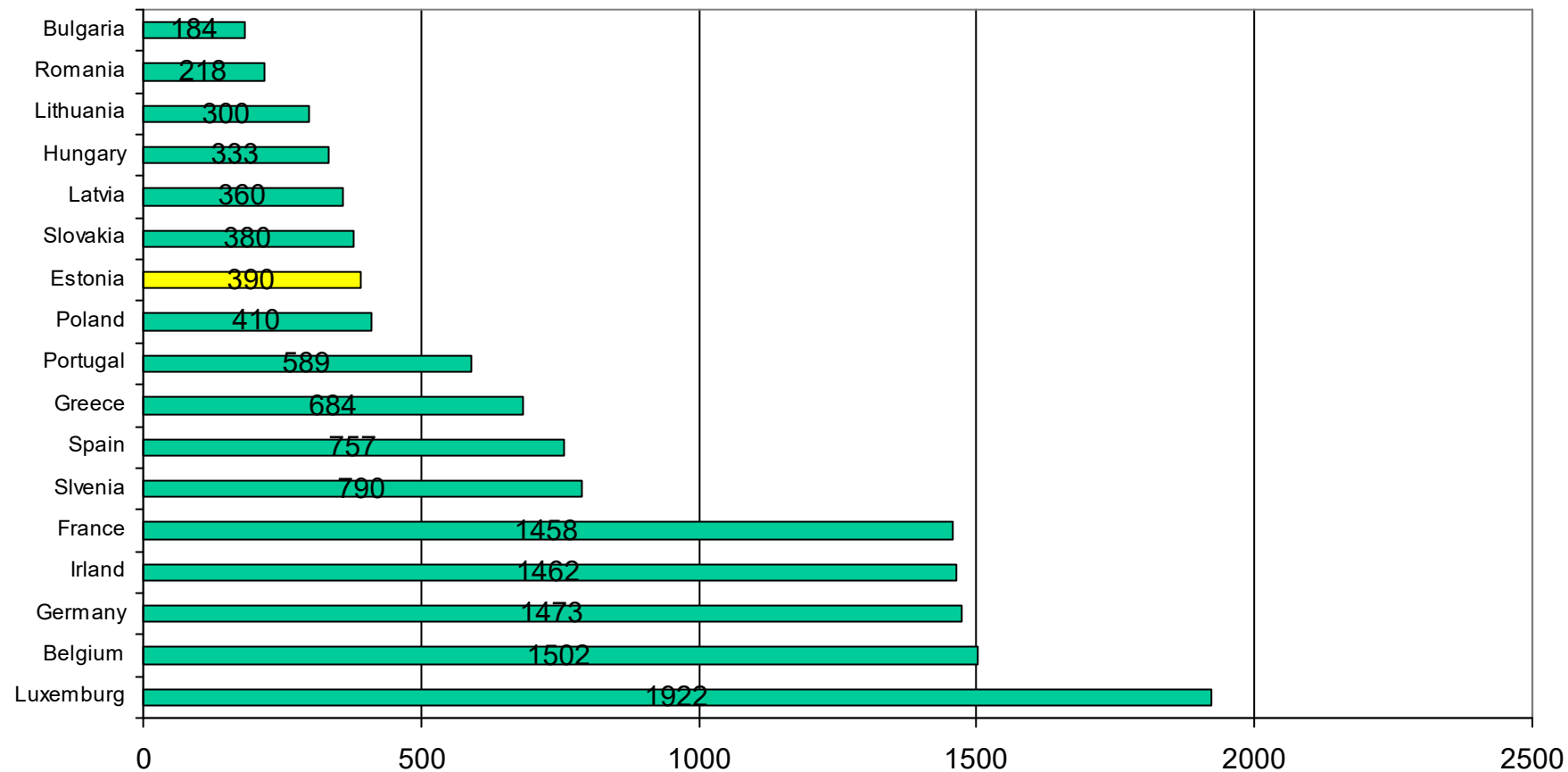
Keskmine brutopalk (2015 III kvartal, €)

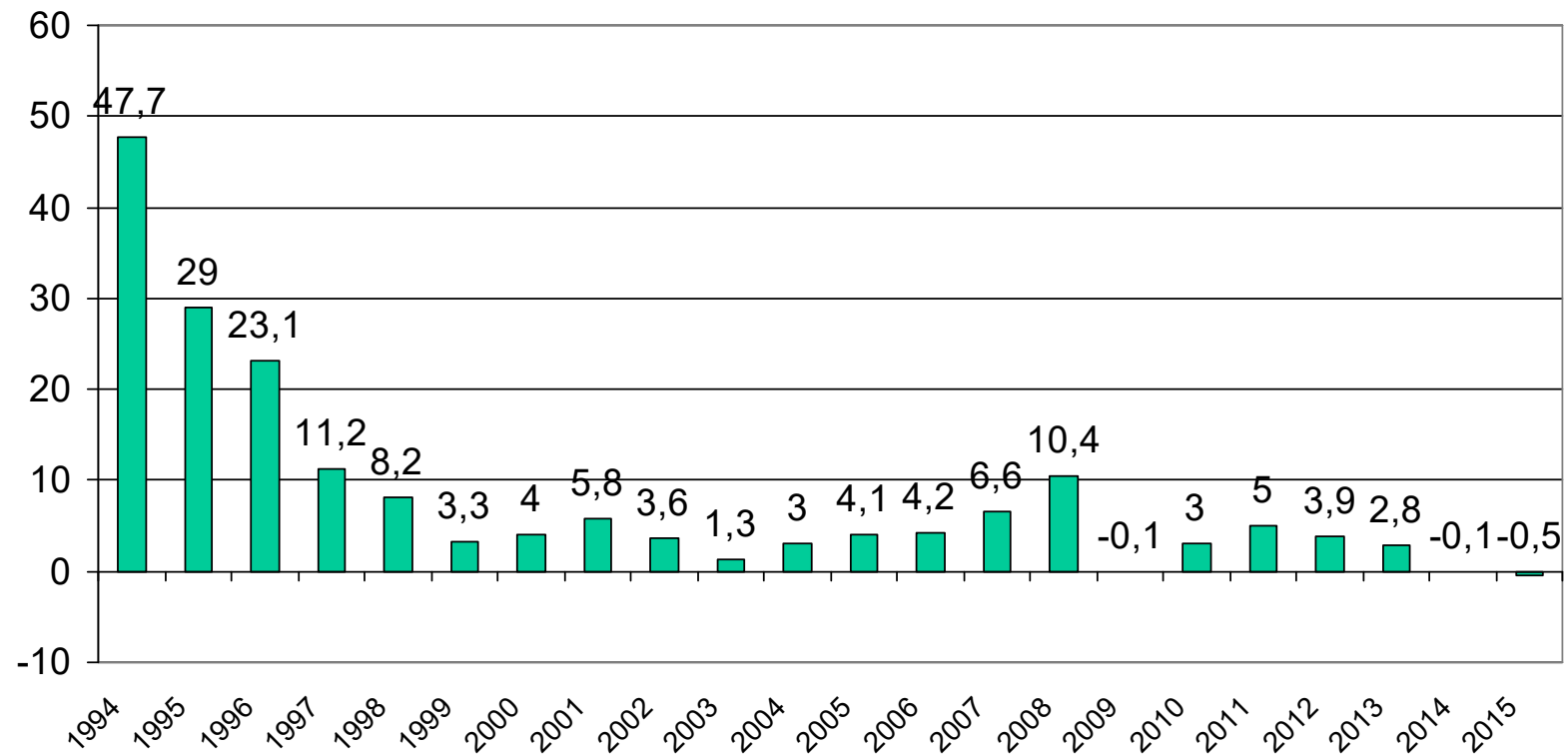
Tööjõukulud tunnis (2014, €)

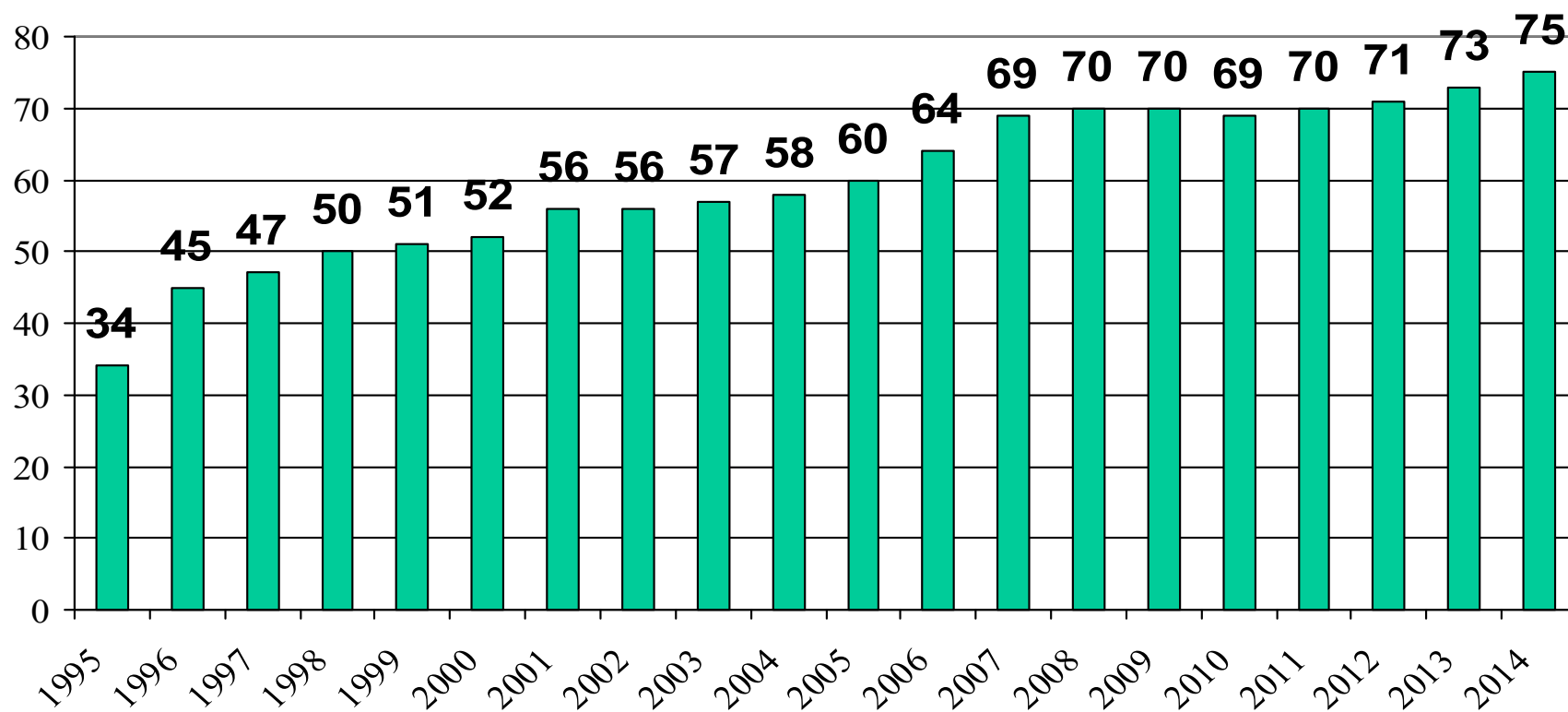
Miinimum palk (2015, €)

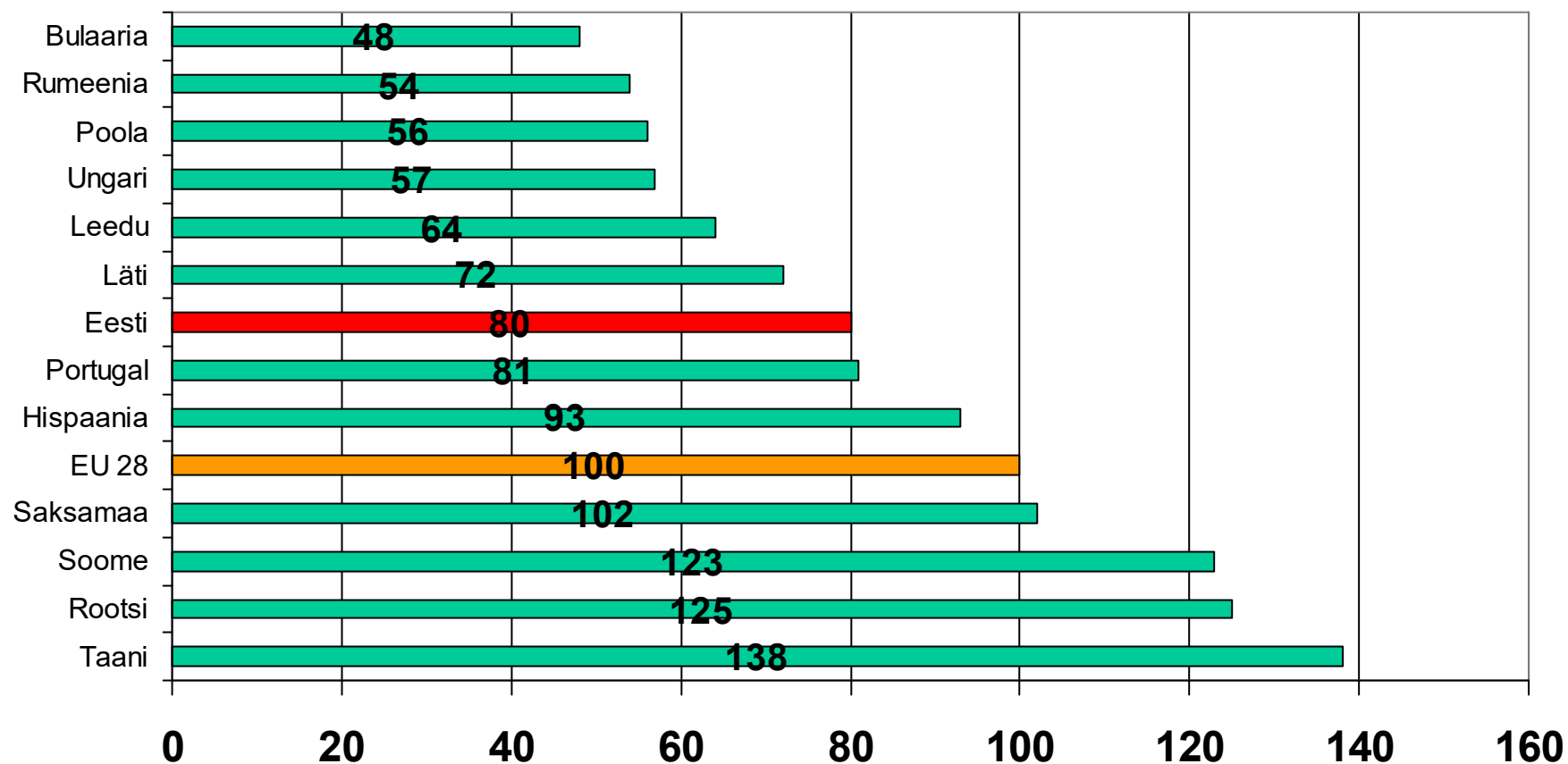
THI (%)

Eesti hinnatase (SKP arvutustes, EU 28=100)

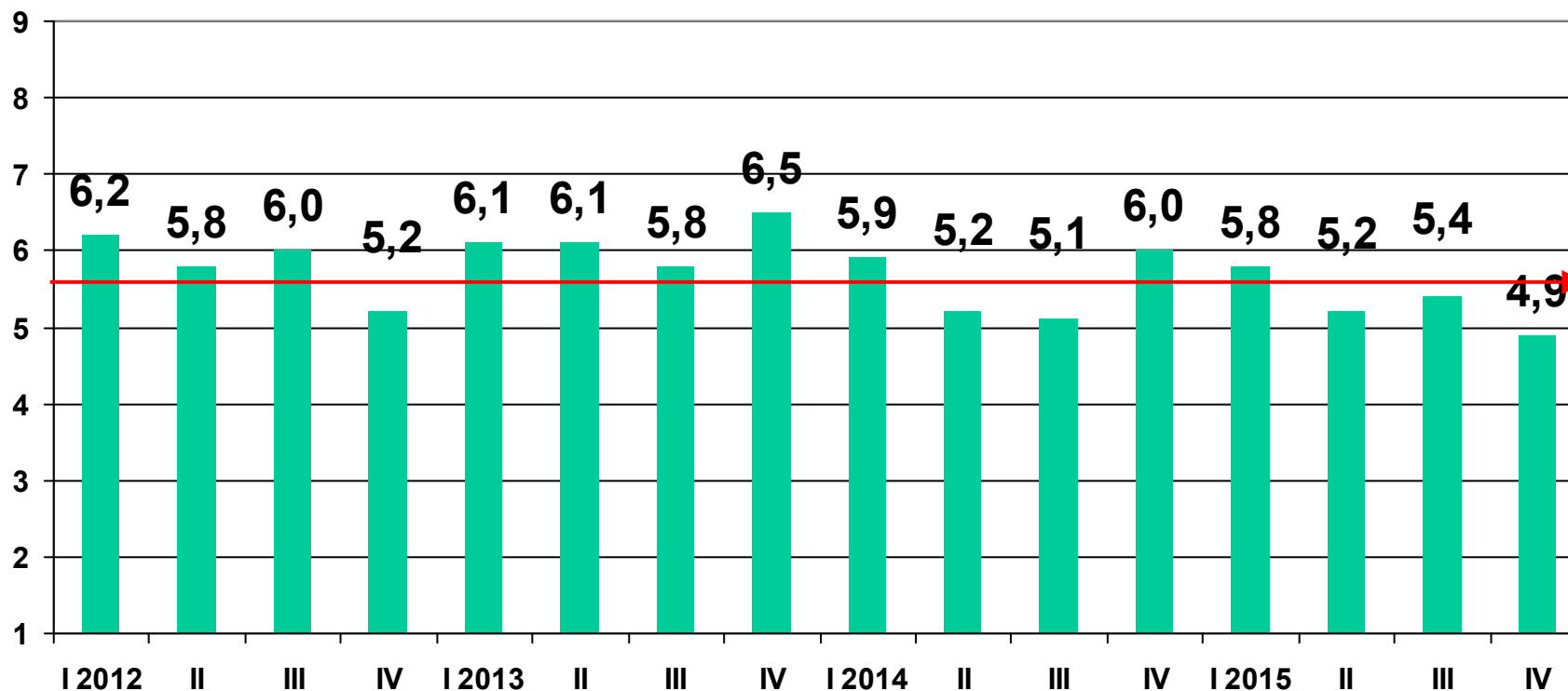

Jaehinna tasemed (2014, EU28=100)

Majanduskliima Eestis (ekspertide hinnangud)

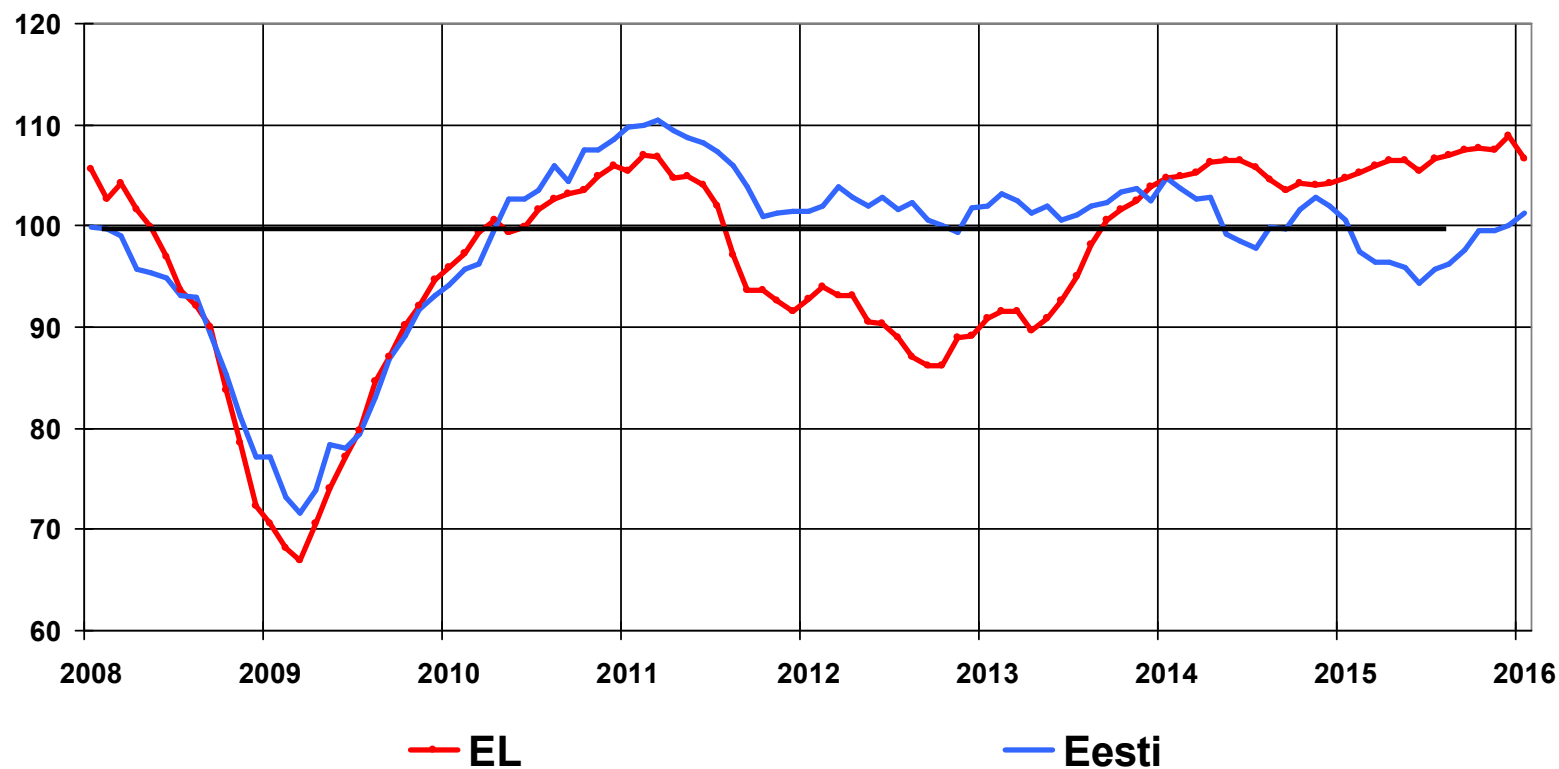
Pikaajaline keskmine 1992–2015 = 5,8

Majandusussaldusindeks (ESI) (1990–2015 = 100)

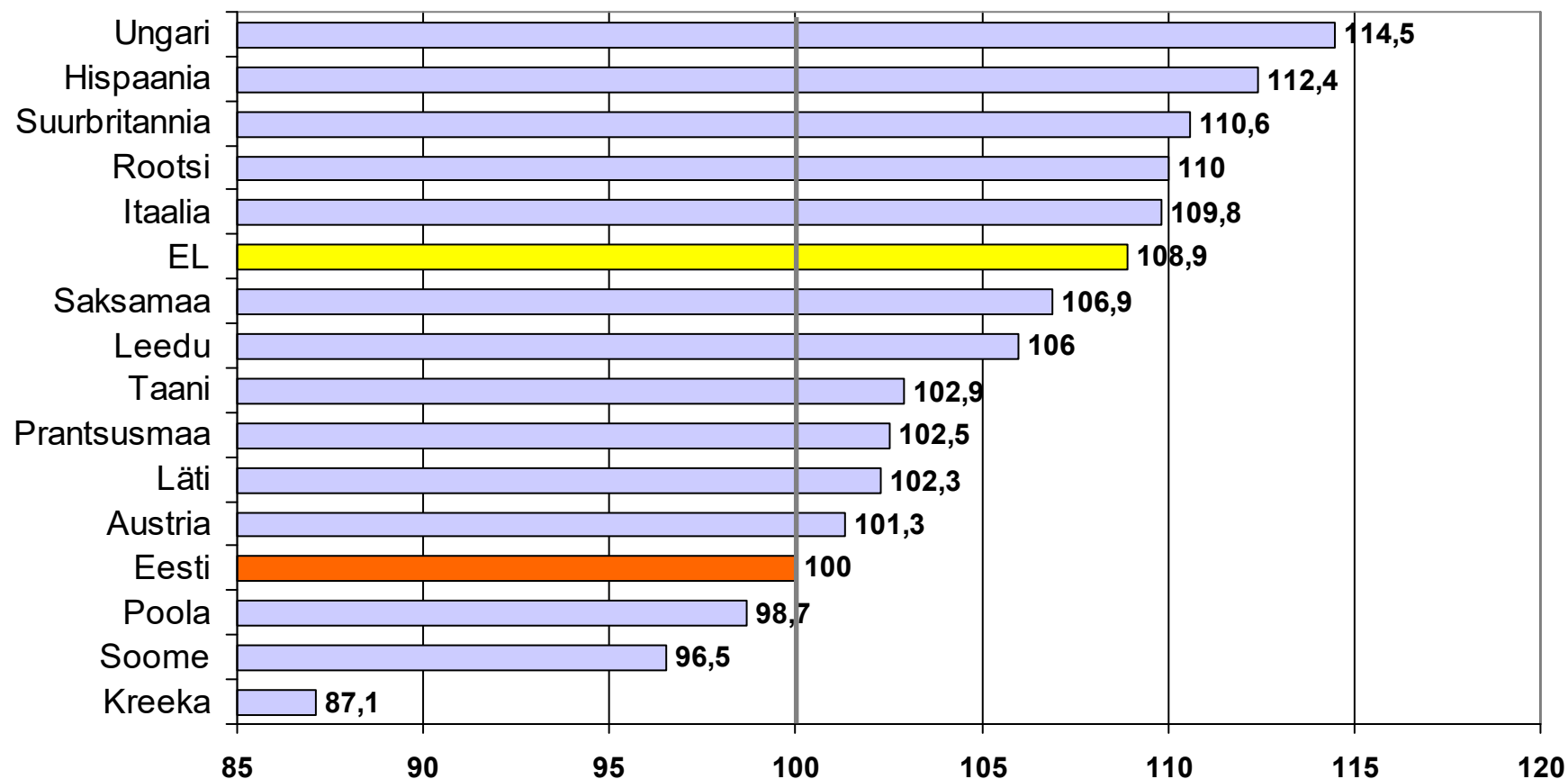
Eesti 101,3

EL 106,7

Majandusussaldusindeks Euroopa Liidus

(detsember 2015, 1990–2015 = 100)

Eesti majandusosalus ja kindlustunde indikaatorid (sesoonselt silutud)

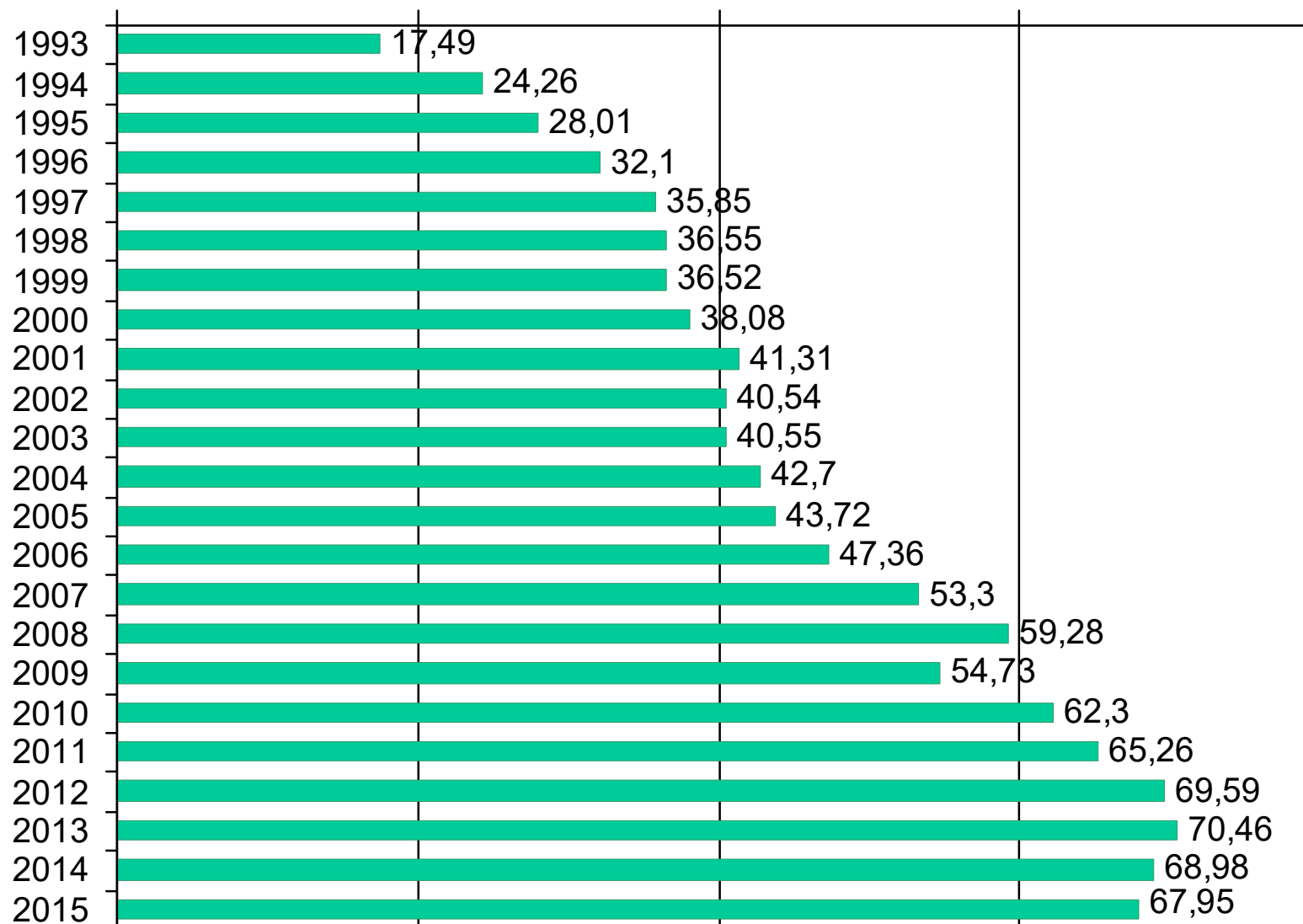
	Pikaajaline keskmine	Detsember 2014	September 2015	Detsember 2015
Majandusosalus	100	101,9	97,6	100
Tööstuse kindlustunne	2,6	-1,2	-4,6	-0,2
Kaubanduse kindlustunne	7,8	5,6	8,6	13,1
Ehituse kindlustunne	-2,4	-17,3	-19,2	-5,3
Tarbijate kindlustunne	-15,0	-0,6	-5,9	-6

Parem pikaajalisest keskmisest

Halvem pikaajalisest keskmisest

EKI toidukorvi maksumus detsember

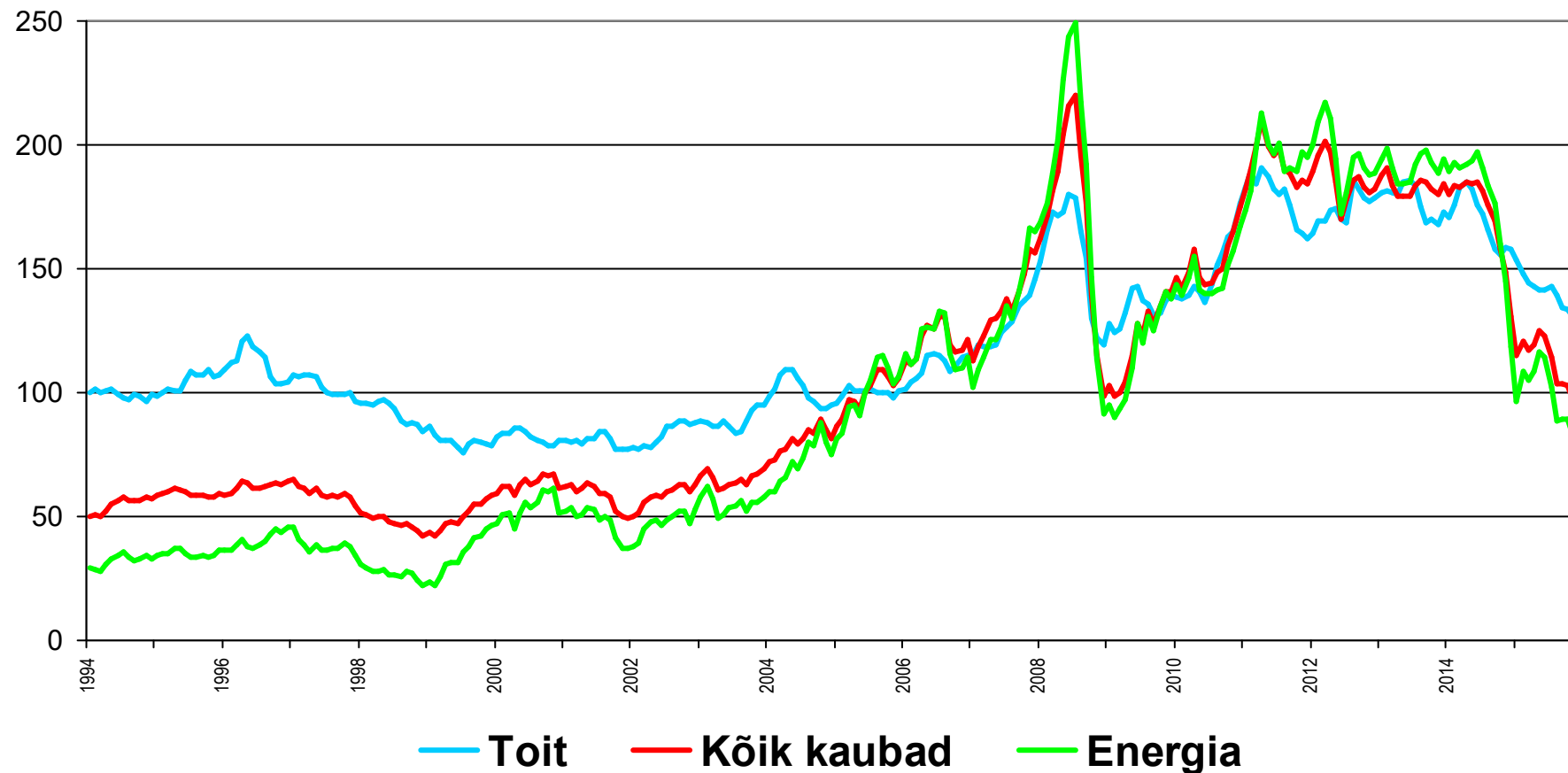
(€ nädalas /4-liikmeline pere)

Toorainete hindade muutus maailmas

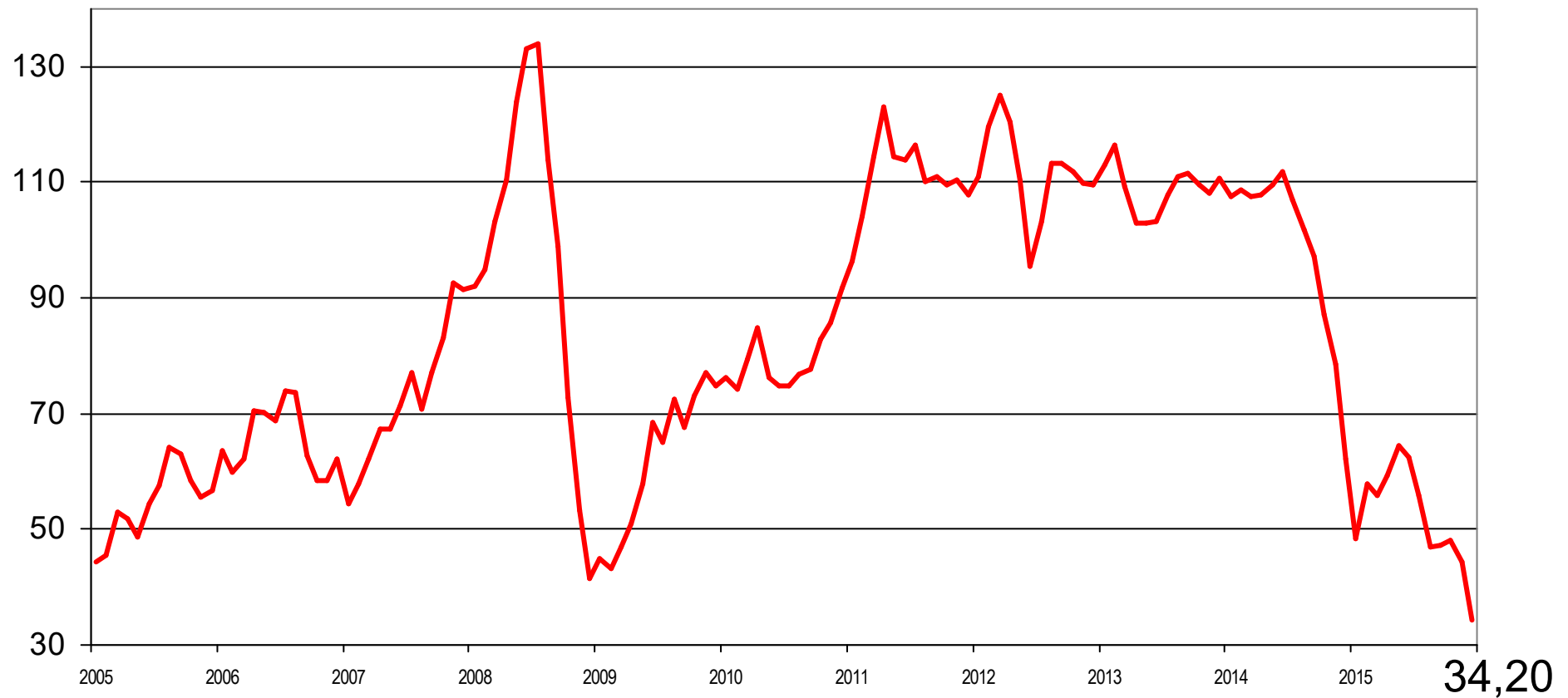
Toore	Hinna muutus (viimased 12 kuud, %)
Toorained kokku	-34
Põllumajanduslikud toormed	-19
Toit	-18
Metallid	-30
Toornafta	-44
Gaas	-49
Kohvi	-30
Palmiõli	-4
Nisu	-27
Sealiha	-34
Alumiinium	-29
Kuld	-8

Maailmaturu hinnaindeksid (2005 = 100)

IMF

Nafta hind (Brent, \$/barrel)

World Bank

Eesti positsioon erinevates reitingutes

Indeksid	Riikide arv	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
World Competitiveness IMD	60	22	21	22	25	24	19	22	23	35	34	33	31	36	30	31
Global Competitiveness WEF	140	29	26	22	20	20	25	27	32	35	33	33	34	32	29	30
Travel and Tourism								28	26	27		25		30		38
IT Network readiness					25	23	23	20	18	25	26	24	22	21	22	
Corruption	175	28	29	33	31	27	24	28	27	27	26	29	32	28	26	
Human Development	188	44	42			30	28	28	32	30	34	33	33	34	33	30C
Economic Freedom	178	9	10	8	10	14	15	10	12	13	16	14	16	13	11	8
Doing Business	189					17	17	17	22	24	18	24	21	16	17	16

Riikide rahvusvahelise konkurentsivõime edetabel 2015 (WEF)

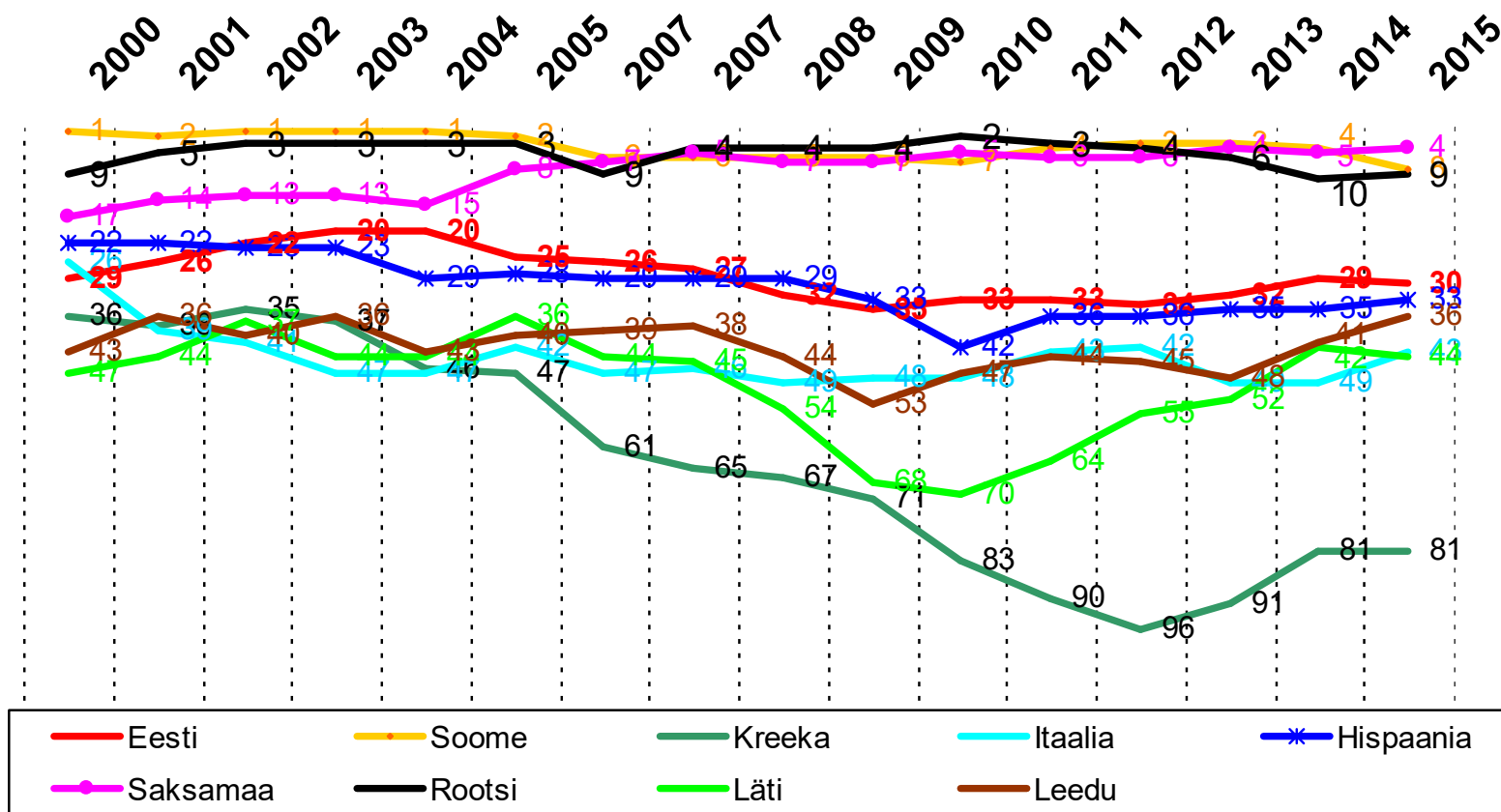
1. Šveits	11. Norra	21. Austraalia
2. Singapur	12. Taani	22. Prantsusmaa
3. USA	13. Kanada	23. Austria
4. Saksamaa	14. Katar	24. Iirimaa
5. Holland	15. Taiwan	25. Saudi Araabia
6. Jaapan	16. Uus-Meremaa	26. Korea
7. Hongkong	17. AÜE	27. Iisrael
8. Soome	18. Malaisia	28. Hiina
9. Rootsi	19. Belgia	29. Island
10. Suurbritannia	20. Luxemburg	30. EESTI
		36. Leedu
		41. Poola
		44. Läti
		45. Venemaa

Riikide rahvusvahelise konkurentsivõime edetabel 2015 (IMD)

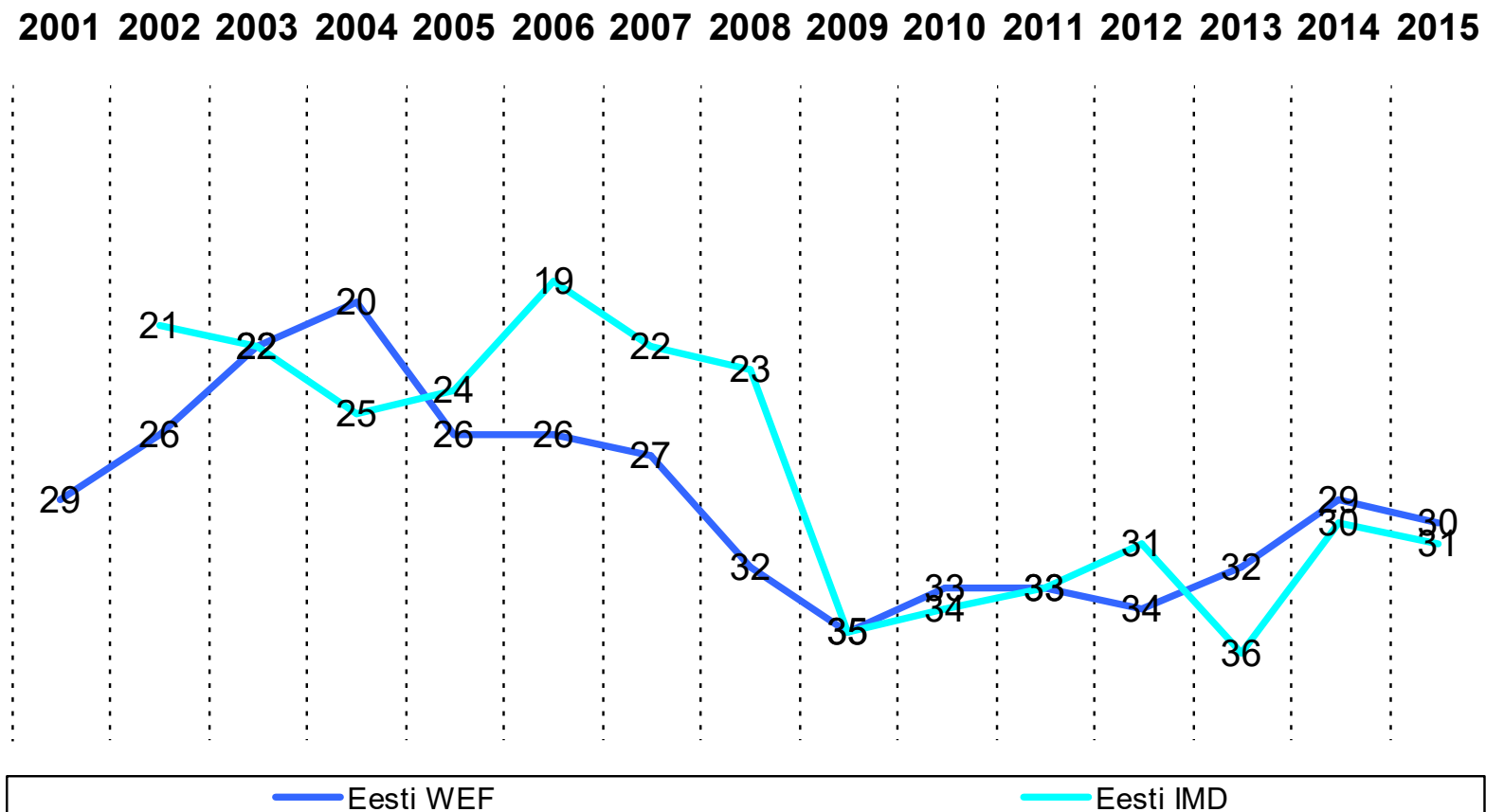
1. USA	11. Taiwan	21. Israel
2. Hongkong	12. AÜE	22. Hiina
3. Singapur	13. Katar	23. Belgia
4. Šveits	14. Malaisia	24. Island.
5. Kanada	15. Holland	25. Korea
6 Luksemburg	16. Iirimaa	26. Austria
7. Norra	17. Uus- Meremaa	27. Jaapan
8. Taani	18. Austraalia	28. Leedu
9. Rootsi	19. Ühend Kuningriigid	29. Tsehhi
10. Saksamaa	20. Soome	30. Tai
	.	31. Eesti
		33. Poola
		43. Läti
		45. Venemaa

Riikide rahvusvaheline konkurentsivõime (WEF)

140 riiki

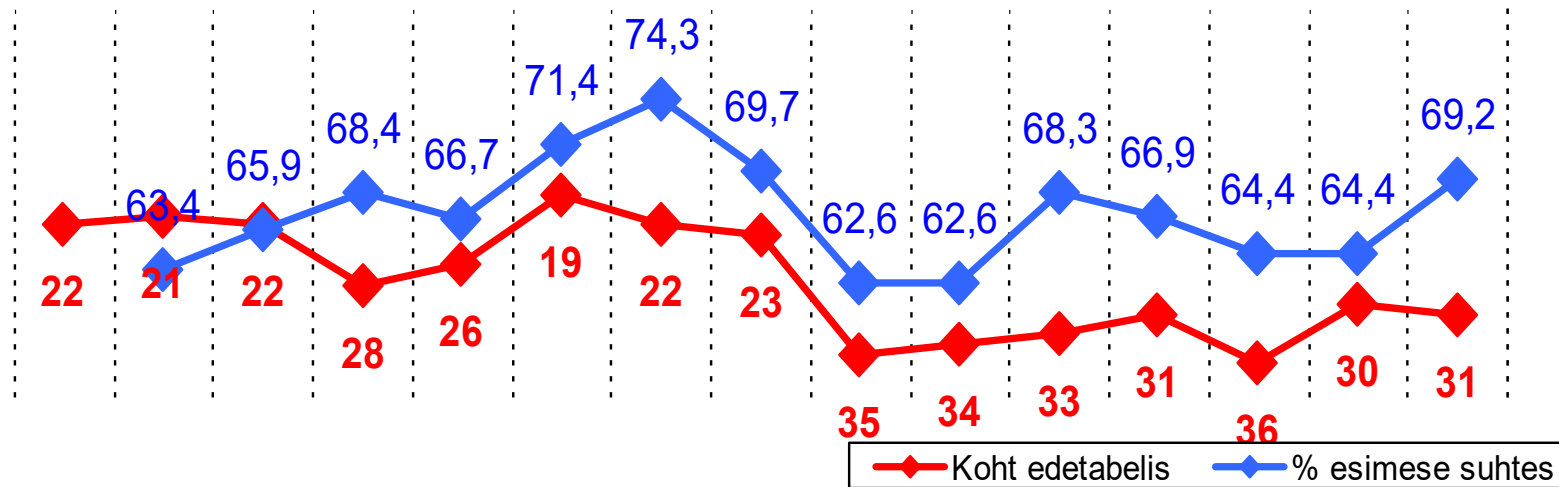

Eesti konkurentsivõime (WEF ja IMD)

Eesti konkurentsivõime positsioon (IMD)

2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015

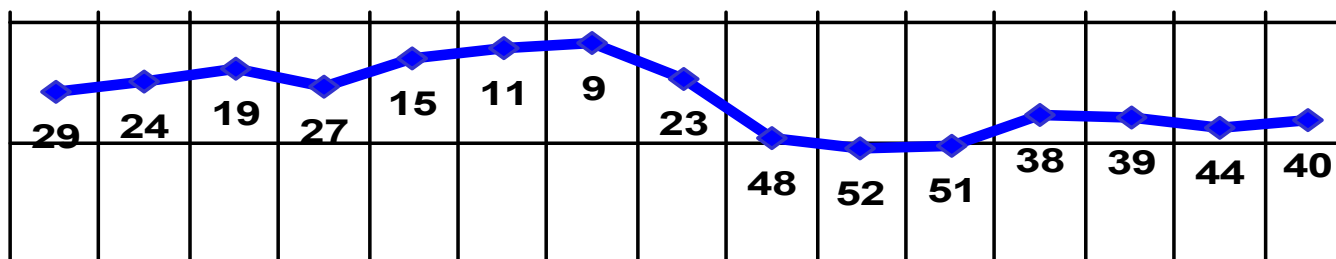

- Euroopa Liidu liikmesriikide arvestuses 2015. aastal
13. koht

Eesti konkurentsivõime positsioon faktorite lõikes (IMD)

Majanduse seisund

2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015

Allfaktorite lõikes

Siseriiklik majandus

Rahvusvaheline kaubandus

Välisinvesteeringud

Tööhõive

Hinnad

2006 2009 2015

4 57 53

11 23 26

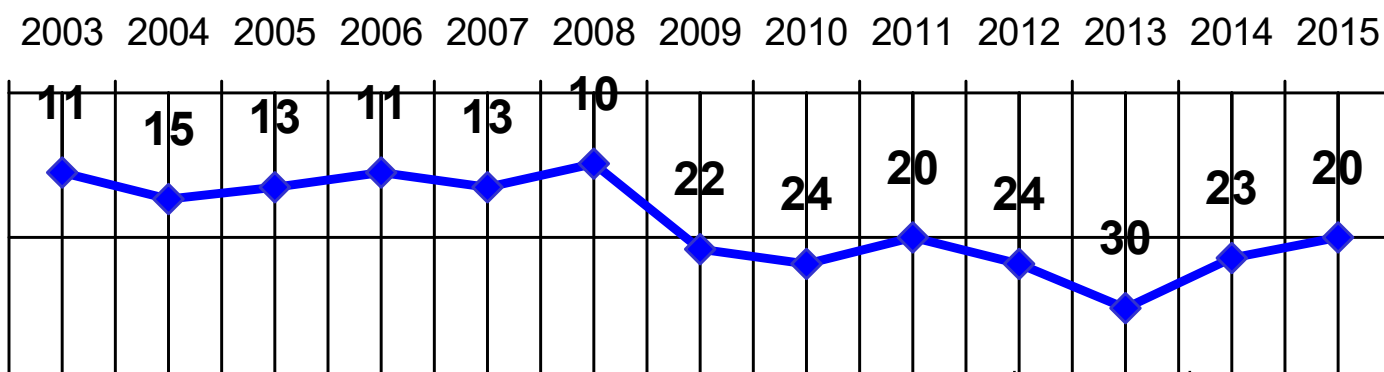
26 49 48

11 24 41

24 34 10

Eesti konkurentsivõime positsioon faktorite lõikes

Valitsuse töö tõhusus

Allfaktorite lõikes

Eelarvepoliitika

Maksupoliitika

Institutsionaalne raamistik

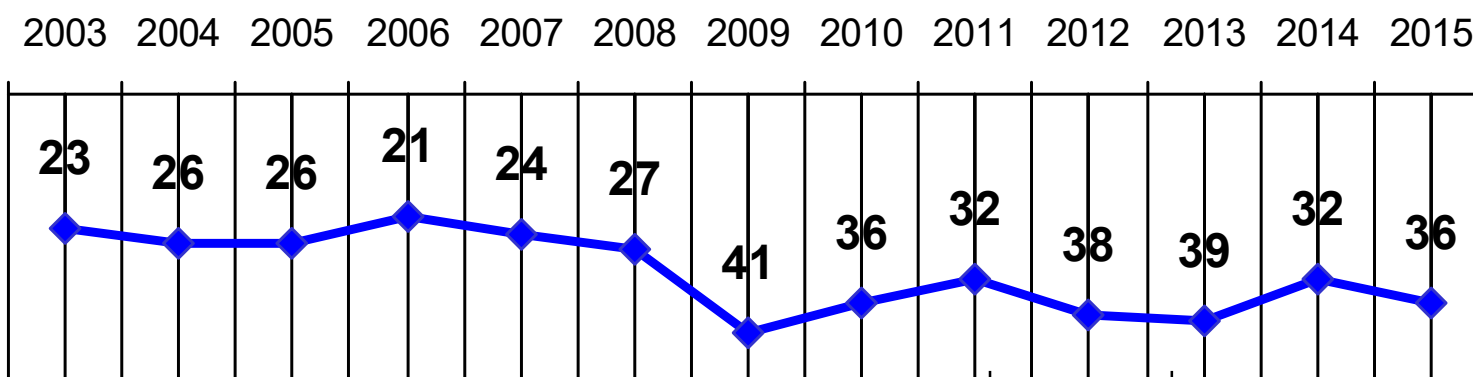
Äriseadustik

Sotsiaalne raamistik

	2006	2009	2015
Eelarvepoliitika	7	18	9
Maksupoliitika	22	29	34
Institutsionaalne raamistik	10	25	30
Äriseadustik	13	22	17
Sotsiaalne raamistik	20	33	32

Eesti konkurentsivõime positsioon faktorite lõikes

Äritegevuse efektiivsus

Allfaktorite lõikes

Tootlikkus

13

45

40

Tööturg

36

36

45

Finantsturud

30

50

43

Juhtimise praktika

32

40

30

Väärtushinnangud

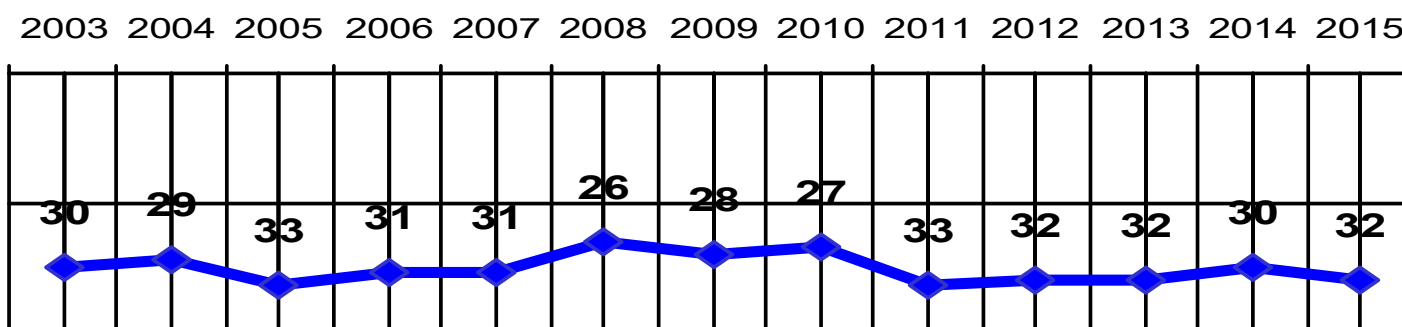
23

37

28

Eesti konkurentsivõime positsioon faktorite lõikes

Infrastruktuur

Allfaktorite lõikes

Baasinfrastruktuur

Tehnoloogiline infrastruktuur

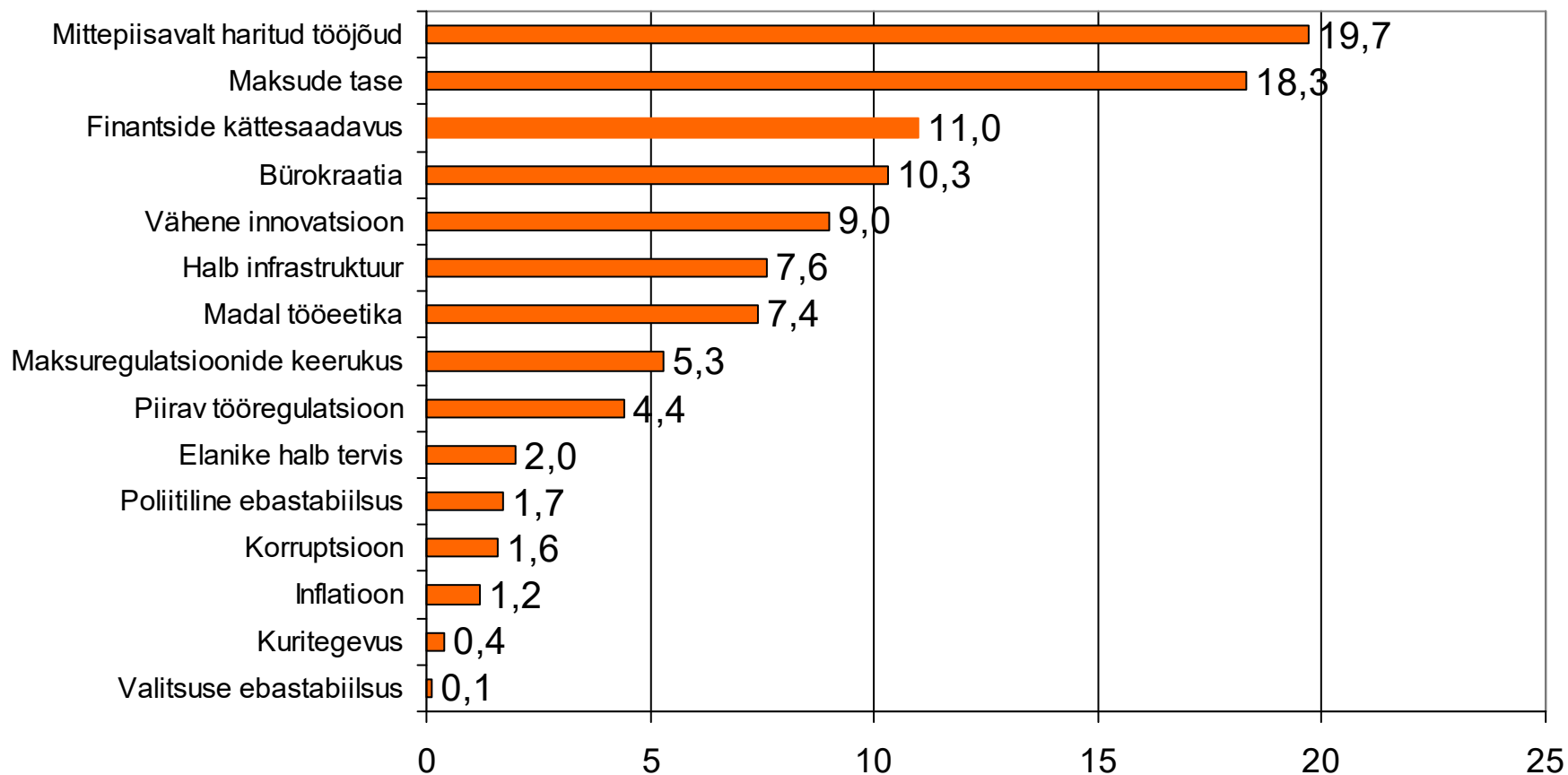
Teaduslik infrastruktuur

Tervishoid ja keskkond

Haridus

	2006	2009	2015
Baasinfrastruktuur	30	26	37
Tehnoloogiline infrastruktuur	28	25	29
Teaduslik infrastruktuur	43	38	38
Tervishoid ja keskkond	50	31	37
Haridus	21	22	13

Suurimad äritegevust takistavad probleemid (ettevõtjate hinnang, %, WEF, 2015)

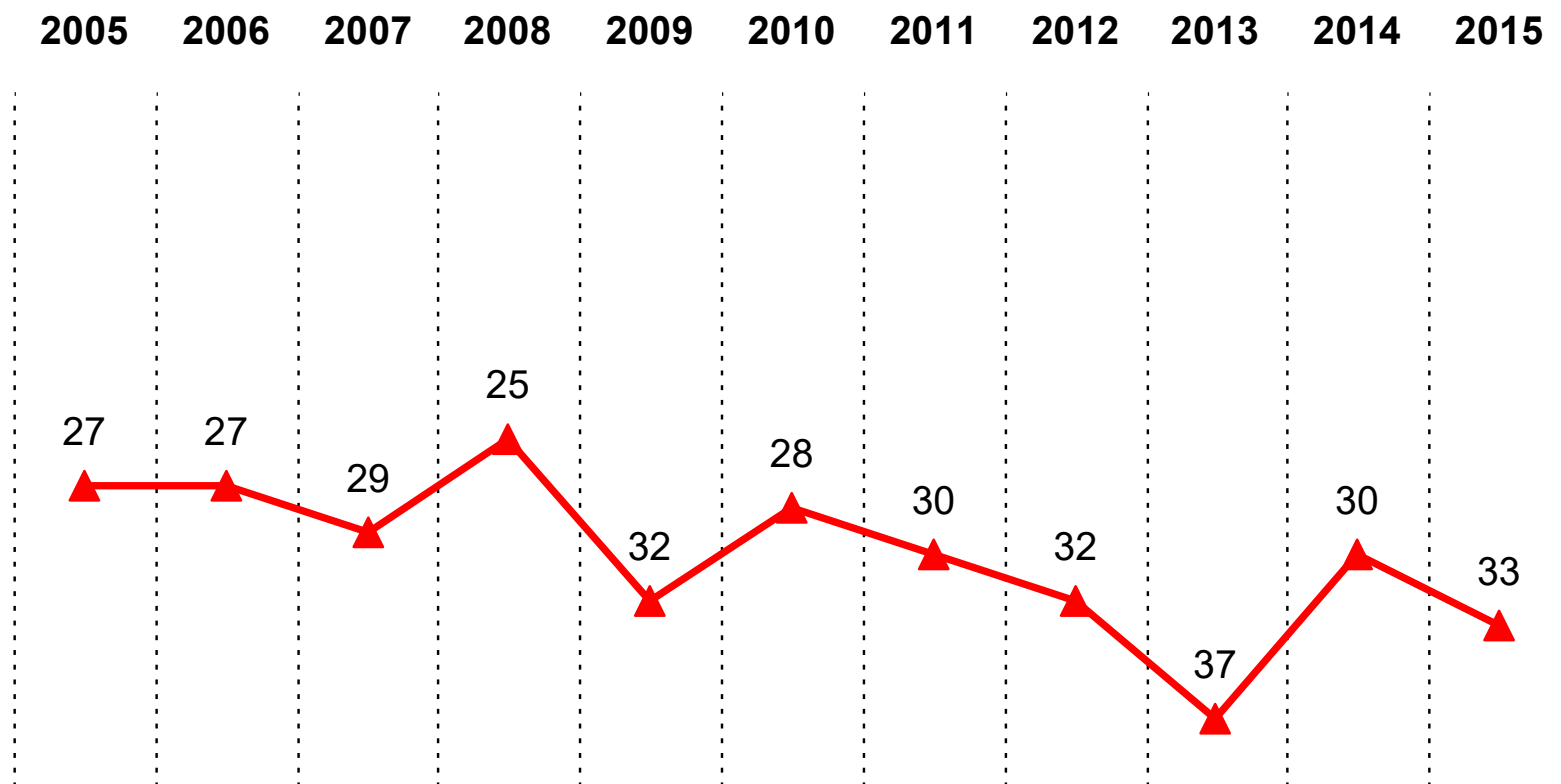
Ettevõtlust enim häirivad tegurid

(% ettevõtte juhtidest, WEF 2015)

Eesti	Soome	Rootsi	Leedu	Läti
Mittepiisavalt haritud tööjõud 20%	Maksude tase 24%	Jäik tööturu regulatsioon 23%	Bürokraatia 17%	Maksude tase 15%
Maksude tase 19%	Jäik tööturu regulatsioon 23%	Maksude tase 22%	Maksude tase 15%	Bürokraatia 15%
Juurdepääs finantsidele 11%	Maksuseaduste keerukus 13%	Maksuseaduste keerukus 10%	Jäik tööturu regulatsioon 14%	Finantside kättesaadavus 12%
Bürokraatia 10%	Bürokraatia 10%	Infrastruktuuri probleemid 7%	Maksuseaduse keerukus 10%	Maksuseaduse keerukus 10%
Vähene innovatsioon 9%	Juurdepääs finantsidele 9%	Vähene innovatsioon 7%	Mittepiisavalt haritud tööjõud 9%	Mittepiisavalt haritud tööjõud 9%

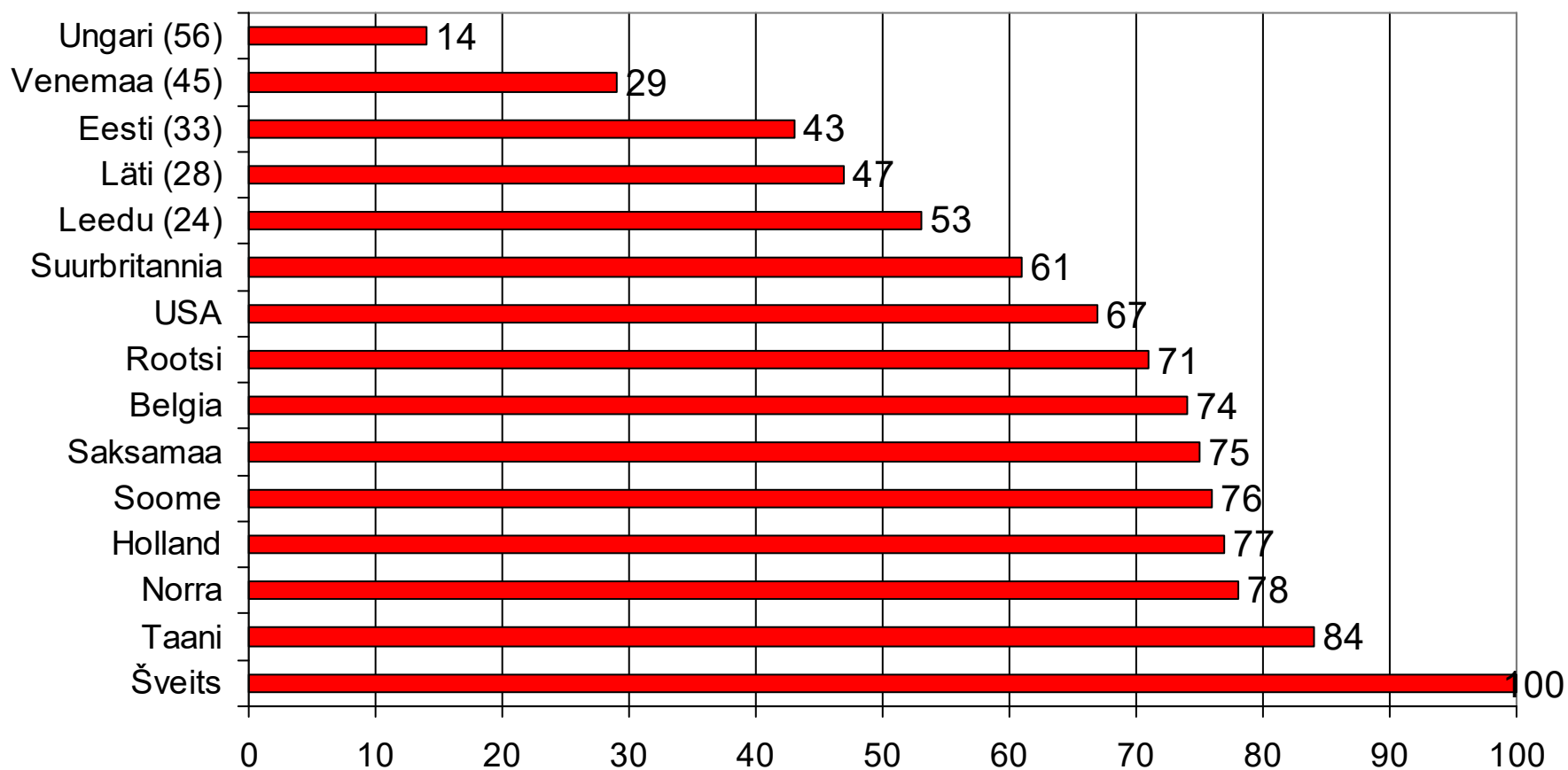
WORLD TALENT REPORT

Eesti koht kvaliteetse tööjõu reitingus

IMD World Talent Report

Kvaliteetse tööjõu reiting 2015 (Šveits =100)

Kvaliteetse tööjõu reiting (IMD 2015)

INVESTEERINGUD JA ARENG (Investment and development factor)	ATRAKTIIVSUS (Appeal factor)	VALMIDUS (Readiness factor)
Avaliku sektori kulutused haridusele	Elukallidus	Hõive kasv
Kulutused haridusele õpilase kohta	Ettevõtjate poolne nutikate inimeste ligimeelitamine ja hoidmine	Kvalifitseeritud tööjõu piisavus
Õpilaste/õpetaja arvuline suhe (esimesel tasemel)	Töötajate motiveeritus	Rahandusoskuste olemasolu
Õpilaste/õpetaja arvuline suhe (teisel tasemel)	Ajude äravool	Juhtide rahvusvahelise kogemuse olemasolu
Praktikavõimalused	Elu kvaliteet	Kompetentsete juhtide olemasolu
Töötajate täiendkoolitus	Ettevõtluskeskkonna sobivus nutikale välistööjõule	Haridussüsteemi vastavus ettevõtjate vajadustele
Naiste osakaal tööjõus	Palk	Teadus tähtsuse rõhutamine koolides
	Maksude tase	Kõrghariduse vastavus konkurentsivõimelise majanduse nõuetele
		Juhtimiskoolituse vastavus ärisektorile nõudlusele
		Võõrkeelte oskus

Investeeringud ja areng - 16. koht

INVESTEERINGUD JA ARENG (Investment and development factor)	KOHT	TULEMUS
Avaliku sektori kulutused haridusele	12	% SKP-st 6% (parim Taani 7.7 %)
Kulutused haridusele õpilase kohta	12	% SKP-st inimese kohta (parim Taani)
Õpilaste/õpetajate arvuline suhe (esimesel tasemel)	17	13.1 Parim Luksemburg 9.3
Õpilaste/õpetaja arvuline suhe (teisel tasemel)	26	12.1 Parim Horvaatia 7.8
Praktikavõimalused	44	4.2 punkti skaalal 0-10 parim Šveits 8.4
Töötajate täiendkoolitus	17	6.5 punkti Parim Taani
Naiste osakaal töajõus	7	48.5% Parim Leedu 50.1

Atraktiivsus – 37. koht

ATRAKTIIVSUS (Appeal factor)	Koht	Tulemus
Elukalliduse indeks	20	75% (New York =100) Parim Lõuna-Aafrika 52%
Ettevõtjatele on nutikate inimeste ligimeelitamine ja hoidmine oluline	23	7.0 punkti skaalal 0-10 Parim Jaapan 8.2
Töötajate motiveeritus	35	5.8 punkti skaalal 0-10 Parim Šveits 7.7
Ajude äravool kahjustab/ei kahjusta majandust	55	3.0 punktiskaalal 0-10 Parim Norra 8.3
Elu kvaliteet	33	6,3 skaalal 0-10 Parim Šveits 9.7
Ettevõtluskeskkonna sobivus nutikale välistööjõule	41	4.6 punktiskaalal 0-10 Parim Šveits 8.9
Palgatase	46	Parim Sveits
Füüsilise isiku tulumaksu osakaal sissetulekust	23	Parim Katar

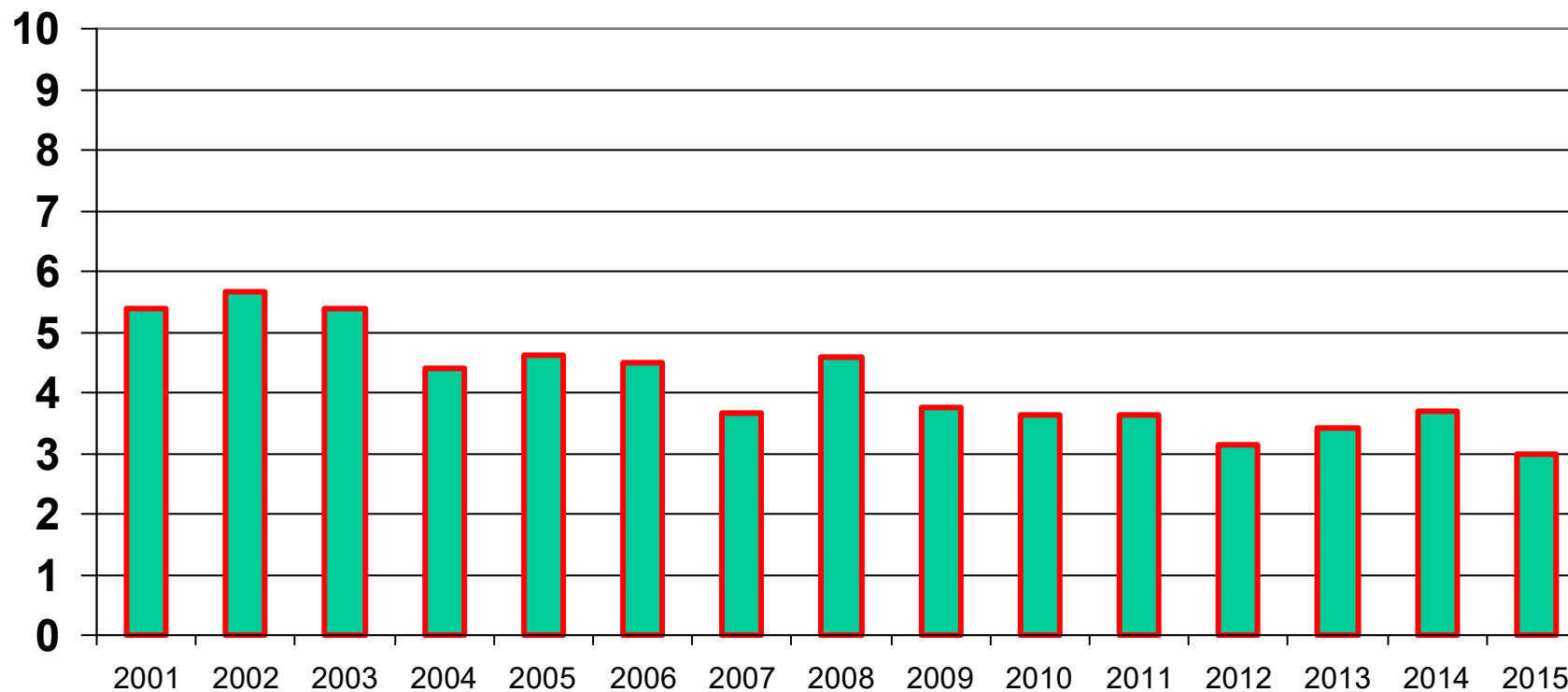
Valmidus – 43. koht

VALMISOLEK	KOHT	Tulemus
Tööjõu suurenemine	52	-0.8 % Parim Katar 9%
Kvalifitseeritud tööjõu piisavus	61	2.7 punkti skaalal 0-10 Parim Soome 7.7
Finantsoskuste olemasolu	56	4.8 punkti skaalal 0-10 Parim Šveits 8.3
Juhtide rahvusvahelise kogemuse olemasolu	48	4.5 punkti skaalal 0-10 Parim Šveits 7.9
Kompetentsete juhtide olemasolu	53	3.8 punkti skaalal 0-10 Parim Iirimaa 7.0
Haridussüsteemi vastavus ettevõtjate vajadustele	23	6.1 punkti skaalal 0-10 Parim Šveits 8.7
Teaduse tähtsuse rõhutamine koolides	18	5.8 punkti skaalal 0-10 Parim Singapur 8.4
Kõrghariduse vastavus konkurentsivõimelise majanduse nõuetele	22	6.2 punkti skaalal 0-10 Parim Šveits 8.6
Juhtimiskoolituse vastavus äri sektorile nõudlusele	26	6.2 punkti skaalal 0-10 Parim Šveits 8.3
Võõrkeelte oskus	24	6.8 punkti skaalal 0-10 Parim Luksemburg 8.9

Ajude äravool Eestist

(ettevõtete juhtide hinnang, punktid skaalal 0-10)

Ei mõjuta

Kahjustab oluliselt
IMD

EKI prognoos 2016. aastaks

SKP kasv	2%
THI	0,5%
Kaupade eksport	12 miljardit
Tööpuudus	5,7%
Nominaalpalk	1105
Reaalpalga kasv	3,2%

Suurim puudujääk on mõistuse puudujääk

<http://www.ki.ee>

Marje@ki.ee

Täna kuulamast!